

DROGA

наш глас *zëri ynë*
naš
la nostra voce
vår röst
glas
unsere stimme
our voice
glasilo Skupine Droga

maj ~ 2003

Poslovne vesti
Predsednik

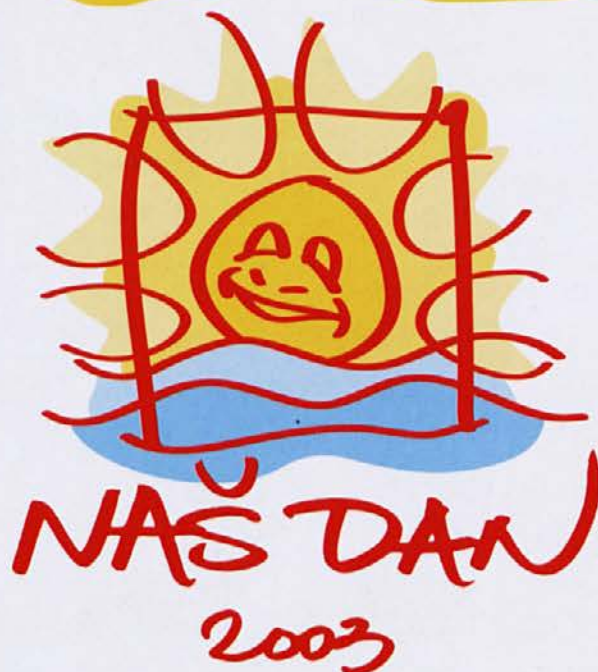

Osrednja knjižnica
Srečka Vilharha
Brolo 1

6000 Koper
Poštna plačana pri pošti
6310 IZOLA-ISOLA

Svet delavcev
Zaključen je
drugi krog

Mi med seboj
Dekleta iz
prodaje

VABILO

PRIDRUŽITE SE NAM
NA NAŠEM VSAKOLETNEM SREČANJU,
V SOBOTO, 7. JUNIJA 2003.
DO VEČERA BOMO V KOPRU,
DO ZORE PA V IZOLI.

OD 9H DO 17H SE BOSTE POGUMNEJŠI
NA KOPRSKI BONIFIKI PREIZKUSILI
V ŠPORTNIH SPRETNOSTIH,
OSTALI PA SE BOSTE LAHKO POSVETILI
NAVIJANJU IN MNOŽICI DRUŽABNIH AKTIVNOSTI,
KI SE BODO ODVIJALE SOČASNO.

OB 18H SE BOMO PRESELILI
V SIMONOV ZALIV V IZOLO,
KJER SE BOMO OB GLASBI SKUPINE VAGABUNDI
ZABAVALI DO ZGODNJIH JUTRANJIH UR.

PRISRČNO VABLJENI!

DROGA

Poslovne vesti**Intervju s predsednikom uprave***stran 4***Sklic skupščine***stran 7***Geoka****HACCP pod drobnogledom***stran 14***Gensko spremenjena živila***stran 16***Usposabljanje****Znanje - največje bogatstvo***stran 19***Marketinške aktivnosti***stran 20***Mi med seboj****Dekleta iz prodaje***stran 26***Naša srečanja****S poslovnimi parterji***stran 36***Uspešna prihodnost se začenja prav zdaj!***(H.Jackson Brown jr.)*

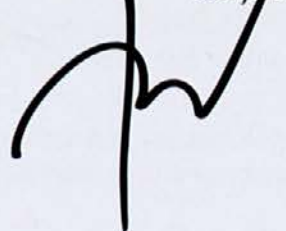
Stari pregovori niso samo zakladnica ljudskih modrosti. Odkrivajo nam pomembno človeško lastnost: učiti se in svoje znanje nuditi drugim, zlasti mlajšemu rodu, ki vstopa v življenje neveden. Nekdaj, ko so živeli počasneje in mirneje, so svoje otroke pošiljali v šole le nekateri meščani in tu pa tam kakšen premožen kmet. Marsikdo pa je vse življenje - peš ali včasih na vozu - mešal prah po podeželskih cestah, jo mahal čez polja in skozi gozdove, opazoval svet s svoje perspektive in se spotoma učil o tem, kar je pač videl in izkusil. Svoja spoznanja je oblikoval z besedami, da so nastali pregovori in izreki o vremenu in življenju; oblikoval jih je z rokami, da so nastala rokodelstva in domače obrti - in tako sta tekla dalje učenje iz knjige spoznanj in poučevanje mlajših, mirno in počasi, kot je pač takrat mirno in počasi teklo življenje.

Danes lahko s pomočjo mreže šol in sistema izobraževanja ob delu vsakdo poteši žejo po znanju. Poučujeta nas celo tisk in televizija. Zaradi novih odkritij in tehnologij postaja znanje ne le vse bolj pomembna osebnostna vrednota marveč tudi dragocen predmet trženja. Prirojena radovednost in želja po odkrivanju novega doživljata toliko vzpodbud kot še nikoli v zgodovini človeštva. Ob tem pa je več kot jasno, da sorazmerno z možnostjo pridobivanja znanja na vseh področjih raste tudi odgovornost do vseh, ki so tako ali drugače povezani z nasveti in delom strokovnjakov, z ukrepi oblasti, z izdelki proizvajalcev, s poučevan-

jem in tako naprej. Brez odgovorne uporabe znanja sta kaj hitro v nevarnosti ne le uspeh nekega delovnega procesa marveč tudi dobro počutje ljudi - psihično in telesno.

Kajti uspešnost ni odvisna le od dolgoročnih načrtov, ki temeljijo na novih tehnologijah in sodobnih ekonomskih teorijah. Njen pomemben sestavni del so ljudje, katerih navzlic vključenosti v delovne procese in druga dogajanja ni mogoče obravnavati dolgoročno - kot stroje ali izdelke. Zaposleni v delovnem procesu na katerem koli področju človeške dejavnosti naj bi bili deležni vsakodnevnih pozornosti in naj bi to čutili kot prijeten, pozitiven občutek upoštevanja; uspešna prihodnost, četudi načrtovana dolgoročno, namreč nastaja postopoma, iz dneva v dan, in je podobna vrtni gredici v času poletne suše: če jo gospodar samo eno jutro pozabi zaliti, je pridelek v nevarnosti. ●

Sonja Požar

Bodite dobri do drugih, takrat boste najboljši do sebe. Dale Carnegie

Predsedniku uprave in generalnemu direktorju Skupine Droga Matjažu Čačoviču smo zastavili nekaj vprašanj s področja kodeksa poslovne etike.

Kaj pravzaprav je kodeks poslovne etike?

Gre za pravila poslovnega obnašanja v SKUPINI DROGA - kaj smo, katere so naše vrednote in kakšne odnose gojimo med seboj in do drugih.

Zakaj smo izdali kodeks?

Že lani smo se odločili, da moramo določiti pravila poslovanja SKUPINE DROGA (matičnega podjetja in 10 povezanih podjetij s skupno 1000 zaposlenimi). Tako so nastala Poslovna pravila SKUPINE DROGA, katerih sestavni del je poslovna kultura in kodeks poslovne etike.

Kaj želimo z njim doseči?

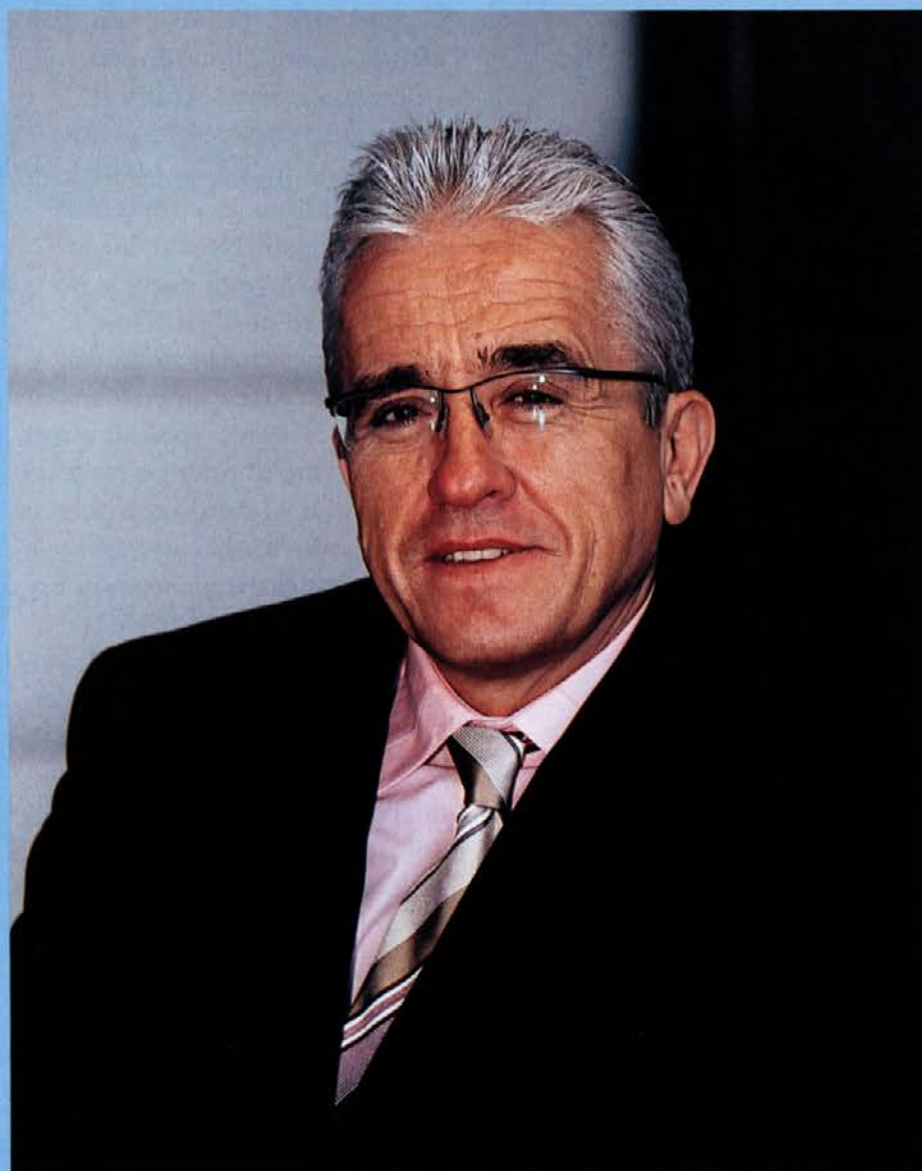
Predvsem želimo, da si še bolj utrdimo zaupanje v naše podjetje. Zavedamo se, da obsega SKUPINA DROGA podjetja, ki delujejo v zelo različnih okoljih z različno kulturo. Želimo preseči te razlike in poenotiti naše vrednote, obnašanje in odnose.

Katere so temeljne vrednote v DROGI?

DROGA je poznana kot uspešno podjetje s kakovostnimi izdelki. K temu prispevamo vsi z našo pripadnostjo podjetju. Naša vrednota pa je tudi skrb za okolje.

Kakšne medsebojne odnose v skupini si želimo?

Vzor za odnose mora biti najprej vodstvo. Ko vodja nekoga

nagradi ali kaznuje, ga pohvali ali pokara, ko sprejme določeno odločitev, ko se odzove na določen način, bo s tem vplival na vedenje in razmišljanje zaposlenih. Želimo dobre in iskrene odnose z odgovornostjo do dela.

Kaj pa do ostalih?

Naše poslovanje presoajajo najprej potrošniki, ki kupujejo naše izdelke. Ne želimo pa jim samo podajati naše izdelke, ampak tudi razumeti njihove

prehrambene navade. Naša pozornost pa je usmerjena tudi k poslovnim partnerjem, delničarjem, širši skupnosti in okolju. ●

Prevod

Što je zapravo kodeks poslovne etike?

Riječ je o pravilima ponašanja u SKUPINI DROGA - tko smo mi, koje su naše vrijednosti i kakve odnose razvijamo međusobno i prema drugima.

Zašto je kodeks izdan?

Već smo prošle godine donijeli odluku da moramo odrediti pravila poslovanja SKUPINE DROGA (matičnog poduzeća i 10 povezanih poduzeća s ukupno 1000 zaposlenika). Tako su nastala Poslovna pravila SKUPINE DROGA, sastavni dio kojih su poslovna kultura i kodeks poslovne etike.

Što želimo njime postići ?

Prije svega želimo još više učvrstiti povjerenje u naše poduzeće. Svjesni smo da SKUPINA DROGA obuhvaća poduzeća koja djeluju u vrlo različitim okolinama s različitom kulturom. Želimo nadvladati te razlike i naše vrijednosti, ponašanje i odnose učiniti jedinstvenima.

Koje su osnovne vrijednosti u DROGI?

DROGA je poznata kao uspješno poduzeće s kvalitetnim proizvodima. Tome doprinosimo svi našom pripadnošću poduzeću. Naša vrijednost je isto tako i briga za okolinu.

Kakve međusobne odnose u skupini želimo?

Uzor odnosa mora biti ponajprije vodstvo. Kada voditelj neko-

Kodeks poslovne etike Skupine Droga

Moder človek živi vsak dan novo življenje.
Živi za danes in polno izkoristi danesnji dan!

ga nagradi ili kazni, pohvali ili ukori, kad donese određenu odluku, kada se odaziva na određeni način, tada će time utjecati na ponašanje i razmišljanje zaposlenika.

Želimo dobre i iskrene odnose s odgovornošću prema radu.

A prema ostalim?

Naše poslovanje ponajprije procjenjuju potrošači koji kupuju naše proizvode. Ali mi ne želimo samo davati naše proizvode, već i razumjeti njihove prehrambene

navike. Naša je pozornost usmjerena i prema poslovnim partnerima, dioničarima, široj zajednici i okolini. ●

Čas skupščin in dividend

**Nataša Klarič, univ. dipl. ekon.
Primorski skladi**

Aprila smo dočakali, kar smo napovedali že v začetku leta: nekaj manjših prevzemov na domačem trgu kapitala. Družba Prifo iz Kopra je objavila ponudbo za prevzem Modre linije holding po 950 tolarjev za delnico, Atena PID je objavila ponudbo za odkup delnic družbe Intertrade ITS, za katero ponuja 1.350 tolarjev na delnico. Tudi družba Aktiva Invest se pripravlja na prevzem, saj je objavila namero za prevzem družbe Pinus Rače po ceni 30.000 tolarjev za delnico. Pri vseh treh gre za formalizacijo že prej koncentriranega lastništva ter relativno majhne prevzeme, zato te zgodbe niso opazno razgibale dogajanja na trgu.

Izčrpajoča bitka Pivovarne Laško za Union in pa (za nekatere napačni) nakup deleža v Delu so slaba popotnica upravi, saj se je tečaj delnice Laškega spustil pod nivo 6.000 tolarjev za delnico. Lani njeni delničarji niso bili deležni dividende, letos pa se jim obeta dividenda v višini 100 tolarjev na delnico. Tečaj si je kmalu opomogel in se povzpел v območje 6.200 tolarjev. K temu je pripomoglo dejstvo, da Pivovarna Laško zmaga v bitki za Union. Urad za varstvo konkurence je Pivovarni Laško že sporočil pogoje, pod katerimi bi dovolil koncentracijo s Pivovarno Union. V Pivovarni Laško se morajo tako do 28. maja odločiti, ali sprejmejo pogoje urada ali ne. Se torej končno obeta razplet pivovarske vojne?

Ena izmed zvezd tekočega

dogajanja je delnica Luka Koper. Lep, 4,7-odstotni, dividendni donos in pa kar podvojen dobiček v primerjavi s prvim trimesečjem lani tečaj občutneje krepijo. V minulih dneh se je povzpел celo do 4.800 tolarjev.

Brezvetrje med dogodki je na našem trgu zdaj več kot očitno - čakanje na "dogodke" pa zna biti včasih prav utrujajoče. V prihodnjih tednih bi lahko dogajanje popestrile bližajoče se skupščine in izplačila dividend. Približno 20 družb iz uradnega in prostega trga je že sklicalo skupščino. Te družbe bodo med svoje delničarje razdelile več kot 20 milijard tolarjev dividend. Izplačilo dividend bi lahko na trg znova vneslo nekaj živahnosti, če bi delničarji, ki so do dividend upravičeni, nekaj sredstev ponovno investirali v domače delnice bodisi neposredno ali pa posredno preko vzajemnih skladov.

Ker se je že začel lov na dividende, lahko pričakujemo, da se

bodo v naslednjih tednih podražile najprej delnice tistih podjetij, ki obetajo visoko dividendo, sledili bodo ostali blue chipi, pozitivno vzdušje pa se bo preselilo tudi v segment investicijskih družb in holdingov.

Drogina dividenda za leto 2002 naj bi znašala 2.000 tolarjev bruto na delnico. Tekoča dividenda donosnost ali razmerje med dividendo in trenutno tržno ceno delnice znaša 2,3 odstotka. Nižja dividendna donosnost ni nujno slab kazalec, saj lahko podjetje s tako dividendno politiko večji del dobička reinvestira, tako bo uprava Droge d.d. na skupščini delničarjem predlagala, da se 65% dobička nameni za financiranje razvoja družbe, 35% pa za izplačilo dividend. Reinvestiranje takšnega dela dobička pa lahko pomeni boljše rezultate in s tem višjo dividendo v prihodnosti. ●

Izdajatelj	Predlagana dividenda 2003	Trenutna tržna cena	Div. Div. donosnost
LUKA KOPER	225 SIT	4.780 SIT	4,71
AERODROM	200 SIT	4.760 SIT	4,20
INTEREUROPA	220 SIT	5.301 SIT	4,15
DELO	1.000 SIT	24.705 SIT	4,05
SALUS	3.500 SIT	93.000 SIT	3,76
ETOL	1.100 SIT	39.927 SIT	2,76
GORENJE	95 SIT	4.121 SIT	2,31
KOLINSKA	120 SIT	5.250 SIT	2,29
SAVA	546 SIT	23.940 SIT	2,28
DROGA	2.000 SIT	87.000 SIT	2,30
MERCATOR	450 SIT	23.500 SIT	1,91
PETROL	700 SIT	39.480 SIT	1,77
PIVOVARNA LAŠKO	100 SIT	6.030 SIT	1,66
ISTRABENZ	100 SIT	6.630 SIT	1,51

Na podlagi točke 7.3 statuta družbe Droga Portorož, Živilska industrija d.d. in na podlagi 66. člena Zakona o trgu vrednostnih papirjev uprava sklicuje

9. skupščino delničarjev,

ki bo v Izoli 20. junija 2003 ob 11. uri,
v kongresni sobi DROGE d.d., Industrijska cesta 21, Izola.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine, ugotovitev sklepčnosti in izvolitev delovnih teles skupščine
2. Sprejem sklepa o uporabi bilančnega dobička in izplačilu dividend za leto 2002 ter razrešnici
3. Sprejem sklepa o imenovanju revizorja
4. Sprejem sklepa o odpoklicu člana nadzornega sveta
5. Izvolitev novega člana nadzornega sveta

Predlogi sklepov:

1. **Sklep k tč. 1:** Izvolijo se delovna telesa skupščine.
2. **Sklep k tč. 2:**

Sprejme se sklep o uporabi bilančnega dobička in izplačilu dividend za leto 2002 ter se članom uprave in nadzornega sveta podeli razrešnica za poslovno leto 2002.

Bilančni dobiček v višini 1.765.363.456 SIT se uporabi za:

Predvideno izplačilo dividend	565.536.000 SIT*
Izplačilo upravi in nadzornemu svetu	15.600.000 SIT
Druge rezerve iz dobička	1.184.227.456 SIT

Bruto dividenda znaša 2.000 SIT. Izplačilo dividend bremeni druge rezerve iz dobička.

*Dividende se izplačajo v roku enega meseca po skupščini. Dividenda pripada delničarjem, ki so na dan 26.06.2003 knjiženi kot imetniki delnic pri Centralni klirinško depotni družbi d.d.

3. **Sklep k tč. 3:** Za revizorsko hišo se imenuje družba KPMG Slovenija d.o.o.
4. **Sklep k tč. 4:** Odpokliče se član nadzornega sveta g. Frans J Lavooij, z učinkom od 20.06.2003.
5. **Sklep k tč. 5:** V nadzorni svet se imenuje g. Albina Zupanca za čas od 20.06.2003 do poteka mandata odpoklicanemu članu nadzornega sveta.

Predlagatelj sklepov k točkam 3, 4 in 5 je nadzorni svet, ostalih sklepov pa uprava družbe.

Čas zasedanja: Skupščina je sklicana za 20.06.2003 ob 11. uri.

Pogoji udeležbe: Skupščine se lahko udeležijo vsi delničarji, v korist katerih so delnice družbe na dan 13.06.2003 vknjižene na računu vrednostnih papirjev, ki se vodi pri Klirinško depotni družbi oziroma njihovi pooblaščenca ali zakoniti zastopniki. Glasovalno pravico lahko uresničuje le tisti delničar oziroma zanj njegov pooblaščenec ali zakoniti zastopnik, ki je najkasneje 3 dni pred zasedanjem skupščine družbi pisno prijavil svojo udeležbo. Prijava udeležbe je pravočasna, če na sedež družbe prispe do 17.06.2003. Pooblaščenec delničarja mora k prijavi udeležbe priložiti tudi pisno pooblastilo, če to ni shranjeno pri družbi.

Gradiva: Gradivo k posameznim točkam dnevnega reda je na vpogled v času od 19.05.2003 naprej na sedežu družbe, Industrijska 21, Izola, vsak delovni dan od 8. do 12. ure.

DROGA d.d.
uprava družbe

Droga Priština ali "Važno je biti prvi"

Majda Vlačič

Z Fatmirjem Krasniqijem, direktorjem Droge Priština, sem se v imenu našega glasila prvič pogovarjala v aprilu 2001, na dan otvoritve Drogine nove tovarne.

Droga Priština je bila ustanovljena le nekaj dni pred intervjujem, zato sva se z direktorjem pogovarjala le o splošnih zadevah. Predstavil mi je takratni politični in gospodarski položaj na Kosovu, ki je bil takoj po vojni izredno neugoden, in številne težave, s katerimi se je moralo novo, komaj ustanovljeno podjetje soočiti.

Politični in gospodarski položaj v tem prostoru je danes nekoliko boljši, toda ne-delovanje državnih institucij pušča vrzeli (in luknje na cestah) na vseh področjih delovanja.

Nepopolna zakonodaja in pomanjkanje predpisov povzročata v gospodarstvu veliko zmede in veliko zadev deluje po načelu "presodi sam". Tako kot niso urejene zadeve na področju zaposlovanja, ni dorečena davčna politika in niso predvidene stimulacije, kar pomeni, da so vsi proizvodi enako obdavčeni in (v primeru uvoza) ocarinjeni, bodisi živilski bodisi drugi (luksuzni izdelki nimajo višje stopnje obdavčitve oz. ocarinjenja). Posledica navedenega je izredna konkurenca na trgu, kjer se vsak bori s svojimi sredstvi in načini ter skuša prehiteti vse in vsakogar. Kot pravi g. Kasniqi: "Važno je biti prvi, da narekuješ pogoje."

Vse kaže, da se je borbe za prvo mesto na kosovskem trgu

Fatmir Krasniqi

lotilo tudi Drogino povezano podjetje v Prištini. V dveh letih je zelo napredovalo. Kaj se je dogajalo v obdobju med "dvema intervjujema z direktorjem", smo izvedeli ob obisku v podjetju.

Kolikšen je Drogin ugled na Kosovu danes in kako ste ga dosegli?

Fatmir Krasniqi:

"Danes je veliko večji in močnejši, kot je bil še pred letom dni. Droga Priština je bila pred dvema letoma prvo registrirano mednarodno podjetje na Kosovu. V njem je bilo ob ustanovitvi zaposlenih le pet delavcev: direktor, fakturist, računovodja in dva skladiščnika. Ugotovili smo, da nas je premalo in da potrebujemo službe, ki bi nam omogočale spoznavati in obvladovati trg. Za to pa smo morali zaposliti nove sodelavce. Danes je v Drogi Priština zaposlenih 25 ljudi, 20 moških in pet žensk ("Moški prevladujejo zaradi narave dela", pojasni direktor). Najprej smo organizirali komercialno službo in marketing, nato pa finančno in splošno službo.

Z ambulantno prodajo smo pričeli konec lanskega leta. Opravljali smo jo z dvema kombijema. V letošnjem letu smo dokupili nekaj vozil. Sedaj imamo 8 kombijev za ambulantno prodajo, 2 za veleprodajo in 6 pikupov za barcaffè. Vozni park smo izpopolnili v obdobju šestih mesecev. S povečanjem števila vozil smo ambulantno prodajo razširili v vsa večja mesta na Kosovu. Zaznali smo že prve pozitivne rezultate. Kupci ne povprašujejo le po argeti temveč tudi po ostalih Droginih izdelkih: po kavi, čaju, rižu, začimbah in drugih artiklih. Predvidevamo, da bomo z ambulantnim načinom prodaje povečali prodajo ostalih izdelkov in da bo letošnji prikaz razmerja celokupne prodaje nekoliko drugačen od lanskega (93% argeta in 7% ostali Drogini izdelki). Količinski pregled kumulativne prodaje po programih za prvo tromesečje že napoveduje premike v tej smeri: 75% Argeta, žitarice 9%, Barcaffè 6%, čaji 4%, Manner 3%, zelenjava 2% in sol 1%. ➔

Fadil Paçarada

Bekim Lekaj

← Pričeli smo z izvajanjem marketinških akcij, ki jih pripravljamo v sodelovanju z marketingom iz Izole."

Bekim Lekaj zadolžen za marketing nam je povedal, da so izvedli raziskavo trga o ambulanti prodaji za področje Prištine. Raziskavo so izpeljali s pomočjo študentov. Analiza raziskave je pokazala, da je v Prištini 352 maloprodajnih mest, kakšne so želje kupcev (frekvenca dostave), kaj menijo o ambulantom načinu prodaje, ter ponudila številne druge uporabne podatke. Povedal je, da se že pripravljajo na izpeljavo raziskav celotnega kosovskega trga.

Kaj pogrešate s strani Droge?

Fatmir Krasniqi:

"Pogrešamo prodajni katalog in prisotnost sodelavcev iz marketinga. Le-ti bi morali biti večkrat na terenu povezanih podjetij, da bi bolje spoznali tržišče in ljudi, da bi spoznali naša razmišljanja; le tako bi lahko svoje izkušnje kombinirali z našim znanjem. Bili bi najuspešnejša firma na Kosovu. Trg se

hitro razvija in slediti spremembam ob nekaj obiskih na leto je skoraj nemogoče. Tržišču se moramo prilagajati sproti."

Kakšni so načrti za bodočnost?

Fatmir Krasniqi:

"Če bo prišlo do privatizacije, kot je predvideno (in če bo Droga za to), bomo kupili nekatere objekte, v katerih so bile do sedaj organizirane trgovske hiše. To so veliki objekti v treh etažah (vsak nivo cca 1500 m²) z organiziranim parkiriščem. V prvem nadstropju bi ponujali prehrano, v drugem tehniko in tekstil. To so največji in najboljši objekti za trgovino v centrih večjih kosovskih mest. Z njimi (in s pravilno organiziranostjo) bi obvladovali 40% kosovskega tržišča. Na trgu bi bili vodilni in drugi bi nam morali slediti. Baje smo že sedaj druga ali tretja največja firma na Kosovu."

Mnenja nekaterih delavcev:

Koliko poznate skupino Droga in kaj o njej menite? Kako se počutite v Drogini družbi?

Naim Jusufi

Fadil Paçarada, finančni direktor:

"Drogo sem spoznal, ko sem se v njej zaposlil. To je bilo v decembru 2001. V Drogi poznam veliko ljudi in z njimi dobro sodelujem. Rad jih slišim in z njimi lepo delam. Tudi s predsednikom uprave sem že bil v stiku. Menim, da je dober manager, kar se odraža na rezultatih družbe. Želim si, da bi bila Droga še naprej uspešno podjetje in da bi bili mi pri tem soudeleženi.

Vidimo se v juniju."

Bekim Lekaj, direktor marketinga:

"V Drogi sem od marca 2002. Zadolžen sem za marketing.

V Sloveniji sem bil dvakrat. Menim, da je velika prednost delati z izdelki Droge d.d. in z ekipo Droge Priština. Vidimo se na dnevu Droge."

Naim Jusufi, namestnik direktorja-analize:

"V Drogi Priština sem zaposlen leto dni. Droge Portorož pred tem nisem poznal, slišal sem le za njene proizvode. Najpogosteje sem v telefonskem stiku s sodelavci iz izvoza v Ljubljani. Upam, da bom ob dnevu Droge spoznal čimveč sodelavcev."

Prevod

Droga Prishtinë - "Me rëndësi është të jesh i pari"

Me Fatmir Krasniqi, drejtor i Drogës në Prishtinë, për herë të parë kam biseduar në emër të gazetës sonë në prill të vitit 2001, në ditën e hapjes së fabrikës së re të Drogës.

Droga Prishtinë ka qenë themeluar vetëm disa ditë para ➔

Priljubljena trojica v centru Prištine: Barcaffè, Argeta in Clinton. Treshi më i dashur në qendrën e Prishtinës: Barcaffè, Argeta dhe Clintoni.

10

◀ kësaj ngjarjeje, prandaj me drejtorin patëm biseduar vetëm për çështje të përgjithshme. Drejtori më paraqiti pozitën e asokohshme politike dhe ekonomike të Kosovës, e cila menjëherë pas luftës ishte jashtëzakonisht e pavolitshme e me një numër të madh vështirësishë me të cilat duhej të balafaqohej ndërmarrja e re e sapo themeluar.

Sot, pozita politike dhe ekonomike në këtë hapësirë është diç më e volitshme, mirëpo mosfeksionimi i institucioneve shtetërore po lë boshllëqe (dhe gropa në rrugë) në të gjithë lëmenjtë e veprimtarisë.

Legjislacioni jo i plotë dhe mangësia e dispozitave po shkaktojnë një huti të madhe në ekonomi dhe si pasojë e kësaj shumë gjëra po funksionojnë në bazë të parimit të "mendjes së shëndoshë". Ashtu siç nuk janë të rregulluara shumë çështje në lëmin e punësimit, poashtu akoma nuk është thënë fjala e

fundit në politikën tatimore dhe nuk janë paraparë stimulimet, që do të thotë se të gjitha prodhimet u janë të nënshtruara një tatimi unik dhe (në rastet e importit) doganohen si artikujt ushqimor ashtu edhe artikujt tjerë (prodhimet luksoze nuk kanë një shkallë më të lartë tatimore përkatësisht doganore).

Kako skuhati dobro kavo? Tu je odgovor.

Si të përgatisim kafe të mirë? Përgjigjja është këtu.

Pasojë e kësaj është konkurenca e jashtëzakonshme në treg, në të cilin secili lufton me mjetet dhe mënyrat e veta dhe mundohet t'a parakalojë çdo gjë dhe akëcilin. Siç thotë zoti Krasniqi: "Me rëndësi është të jesh i pari, që të diktosh kushtet!"

Të gjitha gjasat flasin se luftës për të zënë vendin e parë në tregun kosovar i është qasur edhe ndërmarrja e lidhur e Drogës në Prishtinë. Për dy vite ka përparuar shumë. Se ç'ka ndodhur në periudhën midis "dy intervistave me drejtorin" kemi mësuar me rastin e vizitës së ndërmarrjes.

Çfarë është renomeja e Drogës në Kosovë sot dhe si e keni arritur?

Fatmir Krasniqi:

"Sot është shumë më e lartë dhe më e fuqishme se ç'ishte para një viti. Para dy vitesh Droga Prishtinë ka qenë ndërmarrja e parë ndërkombëtare e regjistruar në Kosovë në të cilën me rastin e themelimit ishin të punësuar vetëm pesë punëtorë: drejtori, faturisti, kontabilisti dhe dy depoistë. Shpejtë konstatoam se jemi pak dhe se kemi nevojë për punë, e cila do t'na mundësojë njohjen dhe përvehtësimin e tregut. Për këtë arsye është dashur të punësojmë bashkëpunëtorë të rinj. Sot në Droga Prishtinë janë të punësuar 25 njerëz, 20 meshkuj dhe pesë femra ("meshkuj ka më shumë për shkak të natyrës së punës", sqaron drejtori).

Së pari organizuam shërbimin komercial dhe marketingun e pastaj edhe shërbimin financiar dhe atë të përgjithshëm.

Me shitje ambulatorie kemi filluar në fund të vitit të kaluar. Dhe këtë e kemi realizuar me ➔

Prostorno in urejeno skladišče
Magazinë e madhe dhe e rregulluar mirë.

◀ dy automjete - kombi. Këtë vit kemi blerë edhe disa automjete. Tani kemi tetë autokombi për shitje ambulatore, dy për shitje me shumicë dhe gjashtë pickupe për ë. Parkun vozitës e kemi përkryer në një afat prej gjashtë muajsh. Prandaj, tani shitja zhvillohet në të gjithë territorin e Kosovës. Dhe i kemi hetuar rezultatet e para pozitive. Tashmë blerësit tanë nuk pyesin vetëm për Argetën, por edhe për prodhimet tjera të Drogës: për kafe, çaj, oriz, melmesa dhe artikuj të tjerë. Parashikojmë, që me mënyrën e shitjes ambulatore do ta rrisim shitjen e artikujve të tjerë dhe që raporti i shitjes së tërësishme për këtë vit do të duket pak ca më ndryshe në krahasim me shitjen e vitit të kaluar (93% Argeta dhe 7% prodhime të tjera të Drogës). Pasqyra kuantitative e shitjes kumulative sipas programeve për tremujorin e parë tanimë po prognozohet një lëvizje në këtë drejtim: 75% Argeta, 9% drithëra, 6% Barcaffë, 4% çaj, 3% Manner, 2% zarzavate dhe 1% kripë.

Bekim Lekaj, drejtor i marketingut pohon se kanë bërë hulumtimin e tregut lidhur me shitjen ambulatore për territorin e Prishtinës. Hulumtimin e kanë bërë me ndihmën e studentëve. Analizat e hulumtimit kanë treguar se në Prishtinë janë 352 pika për shitje me pakicë, se cilat janë dëshirat e blerësve (frekuenca e shpërndarjes), se ç'mendojnë për mënyrën ambulatore të

shitjes dhe vister të dhënash tjera me rëndësi aplikative. Poashtu ai shtoi, se janë duke bërë përgatitje për realizimin e hulumtimit të tregut të tërësishëm kosovar.

Çka ju mungon nga ana e Drogës - nënë?

Fatmir Krasniqi:

"Na mungon katalogu i shitjes dhe prezenca e bashkëpunëtorëve nga marketingu. Këta duhet të jenë më shpesh në terrenin e ndërmarrjeve të lidhura, në mënyrë që ta njohin më mirë tregun dhe njerëzit, që ta njohin më mirë mënyrën e të menduarit tonë; gjë e cila do të mundësonte që përvojat tona t'i kombinojmë me njohuritë tona. Kështu do të ishim ndërmarrja më e suksesshme në Kosovë. Tregu po zhvillohet shpejtë gjë të cilën është e pamundur ta përcjellësh me vetëm disa vizita në vit. Tregut duhet t'i përshtatemi pa rreshtur."

Çfarë planesh keni për të ardhmen?

Fatmir Krasniqi: ➔

Kolektiv pred stavbo ... / Kolektivi para ndërtesës....

... in kolektiv za stavbo / ... dhe kolektivi pas ndërtesës.

dhe të tjerët, patjetër se do të shkonin gjurmëve tona. Që tani, thuhet se jemi ndërmarrja e dytë ose e tretë më e madhe në Kosovë."

Mendimet e disa punëtorëve.

Sa e njihni grupin Droga dhe çka mendoni për te? Si ndjeheni në shoqërinë e Drogës?

Fadil Paçarada, drejtor financiar:

"Drogën e kam njohur me rastin e punësimit tim në të. Ndodhi kjo në dhjetor të vitit

12 ← "Në rast se vjen deri tek privatizimi, ashtu siç prognozohet (dhe në rast se është dakord edhe Droga nënë), do t'i blejmë disa objekte në të cilat deri më tani kanë qenë të organizuara shtëpitë tregtare. Këto janë objekte të mëdha trikatëshe (në çdo kat me cca 1500 m²) dhe me vendpikim të organizuar mirë. Në katin e parë do të ofronim prodhime ushqimore e në të dytin teknikë dhe tekstil. Këto janë objektet më të mëdha dhe më të mira për tregti në qendrat e qyteteve më të mëdha të Kosovës. Me to (dhe me një organizim të mirë), do të mbi-

"Vojaki" Droge Priština pred začetkom dnevnega obhoda prodajnih mest.

"Ushtarët" e Drogës Prishtinë para fillimit të ditës së punës në pikat e shitjes.

zotëronim 40% të tregut kosovar. Kështu në treg do të udhëheqim

2001. Në Drogë njoh shumë njerëz dhe me ta bashkëpunoj mirë. I dëgjoj me dëshirë dhe punoj me kënaqësi me ta. Edhe me drejtorin e drejtorisë kam kontaktuar. Mendoj se është një drejtues i mirë, gjë e cila shihet edhe përmes rezultateve të arritura të shoqërisë. Dëshira ime do të ishte, që Droga të jetë edhe më tutje një ndërmarrje e suksesshme dhe që ne të jemi pjesëmarrës të këtij sukcesi.

Mirupafshim në qershor."

Bekim Lekaj, drejtor i marketingut:

"Në Drogë jam që nga ➔

Lično opremljeni vozili za ambulatno prodajo. Pajisja e automjeteve për shitje ambulatore.

Zgledi vlečejo - pred stavbo Droga Priština
Shembujt tërheqin - para ndërtesës së Drogës në Prishtinë.

◀ marsi 2002. Në Slloveni kam
qenë dy herë. Mendoj se, të
punosh me prodhimet e Drogës
sh.a., dhe me grupin Droga
Prishtinë, është një përparësi e

madhe. Mirupafshim në ditën e
Drogës.”

Naim Jusufi, zëvendës i drej-
torit të analizave:

“Në Droga Prishtinë jam i

V prijetni družbi g. Ceku Zeke, predsednika Hotelske kompanije
Kosova. V kompanijo so vključeni vsi večji hoteli in restavracije v
Prištini in v vseh ponujajo kavo Barcaffè. Mimogrede: Priština je
polmilijonsko mesto.

Në shoqëri të këndshme me z. Zekë Çeku, presidentin e
Kompanisë Hoteliere Kosova. Në Kompani janë të inkuadruar të
gjitha hotelet e mëdha dhe restorantet e Prishtinës dhe në të
gjitha këto ofrojnë kafe Barcaffè. Dhe mos të harrojmë, Prishtina
tanimë është qytet gjysmëmilionësh.

punësuar që nga viti i kaluar.
Drogën Portorozh nuk e kam njo-
hur më parë, por kam dëgjuar
për prodhimet e saja.
Kontaktimet më të shpeshta i
mbaj me bashkëpunëtorët në
lëmin e eksportit në Lubjanë.
Shpresoj, që me rastin e Ditës së
Drogës të njoh edhe më shumë
bashkëpunëtorë.” ●

DITA JONË 2003

**BASHKANGJITUNI NË TAKIMIN TONË
TË PËRVITSHËM, TË SHTUNËN, MË 7
QERSHOR 2003 DERI NË MBRËMJE
DO TË JEMI NË KOPËR, DERI NË
MËNGJES NË IZOLLË.**

NGA ORA 9 DERI NË ORËN 17 JU QË
JENI TË GUXIMSHËM DO TI PROVONI
SHKATHËSITË TUAJA NË BONFIKËN
E KOPRIT, E TË TJERËT DO TI
PËRKUSHTOHENI SIMPATIZIMIT DHE
AKTIVITETEVE TË SHUMTA
SHOQËRORE, TË CILAT DO TË
ZHVILLOHEN NJËKOHËSISHT.

NË ORËN 18 DO TË TRANSFEROHEMI
NË SIMONOV ZALIV NË IZOLLË, KU
DO TË ARGËTOHEMI ME MUZIKË TË
GRUPIT «VAGABUNDI» DERI NË
ORËT E HERSHME TË MËNGJESIT

TË FTUAR PËRZEMËRSISHT!

DROGA

HACCP pod drobnogledom inšpektorjev

Nataša Gladovič

V aprilu so nas prvič, odkar zakonodaja zahteva uporabo HACCP v živilskih obratih, obiskali inšpektorji Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije. Njihov namen je bil preveriti, ali smo vzpostavili sistem HACCP, in seveda tudi, ali ga uspešno izvajamo.

Načela HACCP že nekaj let uporabljamo pri obvladovanju varnih mesnih izdelkov v PC Nova tovarna na oddelku steriliziranih konzerv. Ta program je pod stalnim nadzorom Veterinarske uprave Republike Slovenije. V letu 2002 smo sistem HACCP vzpostavili še na vseh ostalih proizvodnih programih. Njegove prednosti naj bi bile:

- boljša organizacija proizvodnih procesov in spremljajočih higienskih programov,
- pravočasno preprečevanje tveganj,
- manj izločenih izdelkov med proizvodnim procesom,
- večje zaupanje kupcev v izdelke.

Koliko pa je naš sistem učinkovit?

Odgovor na to vprašanje iščemo pravzaprav vsak dan med našim rednim delom. Obravnavamo napake, ki jih v procesu evidentiramo, in sprejemamo ukrepe, s katerimi bi izboljšali nadzor nad proizvodnim procesom. Ne smemo pozabiti na osnovni cilj sistema HACCP:

Prav vsak naš izdelek mora biti varen in neškodljiv za zdravje

potrošnika.

Poleg vsakodnevnega spremljanja sistema izvajamo občasno in v skladu z letnimi plani tudi notranje presoje sistema HACCP. Na notranjih presojah si člani različnih HACCP-timov izmenjujejo mnenja in nasvete, ki izboljšujejo učinkovitost sistema. Večje napake se evidentirajo kot neskladnosti, ki se morajo odpraviti v določenem roku. V letu 2002 smo imeli tudi dve zunanji presoji sistema HACCP, s katerima smo želeli pridobiti širši, neodvisen pogled na naš vzpostavljeni sistem. Tako smo ocenili, da smo pripravljeni na prihod inšpektorjev.

Tokratni obisk ekipe treh inšpektorjev, ki je trajal štiri dni, je bil napovedan, potekal pa je zelo podobno, kot potekajo naše notranje presoje. Najprej so inšpektorji preverili osnovne higienske programe, kot so postopki čiščenja, deratizacije, dezinfekcije ter programe usposabljanja za področje HACCP in dobre proizvodne prakse. Nato

smo jim razložili HACCP študije. Podrobno so pregledali po 1 študijo na proizvodnih programih **kava in čaji** v PC NT ter **riž in začimbe** v PC Zlato polje. V proizvodnji so preverili, ali vse predpisane naloge in ukrepe tudi dosledno izvajamo.

Ker je bilo to prvo inšpekcijsko preverjanje HACCP, je bilo pretežno informativne narave. Med pogovori so se potrdile naše ocene o tem, da smo sistem dobro vzpostavili. Priporočila, ki so bila zapisana ob pregledih, bomo vsekakor upoštevali, saj so bila izdana z namenom doseganja **skupnega cilja: zaščititi zdravje potrošnika**. Odgovornost za izvajanje načel higiene živil od njive do mize je namreč odgovornost vseh v živilski verigi, zagotavljanje proizvodnje varnih živil pa je tudi najpomembnejši cilj vsakega proizvajalca živil. ●

Slika: Jadran Kuspan

Dan kakovosti 2003 ni bil samo formalno srečanje strokovnjakov

Damjana Poberaj

Tudi letos je naša certifikacijska hiša Bureau Veritas Quality International (BVQI) pripravila tradicionalno srečanje Dan kakovosti. Srečanje je potekalo 24. aprila v Ljubljani. Na njem se srečujemo s kolegi iz drugih podjetij, ki se tudi ukvarjajo z vodenjem kakovosti, varovanjem okolja, varno hrano in ostalimi standardi oz. sistemi.

Dan kakovosti je bil letos razdeljen v tri sklope. Prvi je bil posvečen sistemom vodenja poslovnih procesov. V njem je g. Nigel Croft iz ustanove ISTO (International Standardized Testing Organization) razložil, kako ISO 9001:2000 uvajajo drugače po svetu. Po njegovem ISO 9001:2000 predstavlja ogromno priložnosti in izzivov za vse uporabnike, ki jih znajo in morejo izkoristiti.

V nadaljevanju tega sklopa sta predstavnika dveh velikih organizacij, g. David Gomez iz Sava Tires in ga. Anja Kocjančič iz Petrola, na praktičnih izkušnjah prikazala, kako in zakaj so se pri njih lotili integriranja sistemov kakovosti, ravnanja z okoljem ter zdravja in varnosti v celovit sistem. Tak sistem je bolj fleksibilen, spremembe naredimo v enem sistemu, saj morajo vsi trije sistemi imeti enako strukturo (ena organizacija z odgovornostmi in pooblastili za ves sistem).

V drugem delu je tekla beseda o slovenskem vključevanju v EU, pri čemer so bili v središču pozornosti evropske direktive in označevanje CE. Na to temo sta

predavala g. Sašo Prešern z Ministrstva za gospodarstvo in g. Boris Hladnik z BVQI, ki je podrobneje opisal svetovanje in certificiranje, ki ga izvaja BVQI.

V tretjem, zadnjem, delu je bilo predstavljeno več kratkih novosti s področja sistemskih pristopov pri vodenju poslovnih procesov. Naš vodilni zunanji presojevalec za sistem ravnanja z okoljem g. Rasto Jurca je na kratko predstavil spremembe standarda ISO 14001:1996, katerih cilj naj bi bilo povečanje kompatibilnosti standardov ISO 9001 in ISO 14001 ter izboljšanje jasnosti in razumevanja zahtev standarda. V zadnjem času postaja aktualno trgovanje s kvotami toplogrednih plinov, kar nam je predstavil g. Igor Šturbej, ki nas je tudi že obiskal v vlogi presojevalca sistema ravnanja z okoljem. Med pomembnimi in za nas zanimivimi temami je bila tudi predstavitev referenčnega dokumenta za ocenjevanje sistema varnosti živil BV - SL 10:2003, ki ga je predstavila ga. Nataša Klun iz BVQI. To ocenjevanje omogoča proizvajalcem živil informacijo in oceno stanja glede usposobljenosti in pripravljenosti za zagotavljanje varnosti živil z vidika sistema HACCP (razredi od A do D).

Dan kakovosti BVQI smo zaključili s poročilom o praktičnih izkušnjah pri vzpostavitvi sistema varovanja informacij po ISO 17799, ki ga je predstavil g. Čedo Jakovljevič iz Infotehne.

Zabeležili smo tudi zanimivo misel:

"Tistega, česar ne merimo, ne moremo analizirati in izboljševati. Vendar merimo v takem obsegu, da analiza ni paraliza."

Namesto zaključka

Nagradno vprašanje (malo za šalo malo zares):

Katera razlaga za Demingov krog nenehnih izboljšav (PDCA) je pravilna:

a) *Please - Dont - Check - Anything*

b) *Plan - Do - Check - Act* ●

DAN KAKOVOSTI

24. april 2003

Velika dvorana GIO (Smelt)
Dunajska 160, Ljubljana

Gensko spremenjena živila - grožnja ali priložnost za zdravje?

Sergej Jerman

V prejšnjem prispevku smo predstavili ekološki vidik gensko spremenjenih organizmov, tokrat pa bomo skušali predstaviti gensko spremenjena živila v odnosu do ljudi - potrošnikov. Predvsem bomo poskusili odgovoriti na vprašanje, ali so gensko spremenjena živila lahko nevarna za naše zdravje. Za boljše razumevanje nadaljnjega teksta bomo najprej pojasnili nekaj uporabljenih izrazov.

Nova živila

Evropska in slovenska zakonodaja na področju živil uvajata kategorijo novih živil (angl. novel foods). To so živila in sestavine živil, ki se do sedaj niso uporabljala za prehrano ljudi. Od sprejetja evropskega zakona o novih živilih (leta 1997) do danes, je v državah Evropske unije dovoljenih šest novih živil. Primer takega živila je margarina, z dodatnimi rastlinskimi steroli, ki dokazano zmanjšuje vsebnost holesterola v krvi. Za nova živila veljajo, poleg splošnih zahtev, še

nekatera dodatna pravila. Gensko spremenjena živila (GS živila) niso uradna kategorija živil, ampak tako poimenujemo dve od šestih skupin novih živil: gensko spremenjene organizme (koruza, kvas, soja,...) in živila, pridobljena iz gensko spremenjenih organizmov (sladkor, olje, sojin lecitin,...). Posebnost novih živil je, da je za njihovo proizvodnjo in prodajo potrebno pridobiti dovoljenje. Osnova za pridobitev dovoljenja je predhodna presoja primernosti novega živila. Ob predvideni uporabi živilo ne sme predstavljati nevarnosti za zdravje potrošnika in le-tega ne sme zavajati.

Prednosti in slabosti GS živil

Skupina GS živil obsega številna živila in lastnosti ni mogoče posploševati. Posamezna GS živila se med seboj razlikujejo glede izvornega živila in namena genske spremembe. Nekatera so spremenjena zato, da bi se olajšala pridelava, druga z namenom ustvariti potrošniku prijaznejše živilo. Med slednjimi so znani predvsem:

- zlati riž s povečano vsebnostjo provitamina A (oranžno barvilo), ki je pomemben za vid. Ljudem, ki se pretežno prehranjujejo z rižem, naj bi zapolnil pomanjkanje tega provitamina in zmanjšal pojavnost slepote pri otrocih;
- oljna ogrščica in soja s povečano vsebnostjo oljne kisline. Oljna kislina je ena od znanih in za zdravje ugodnih omega-3 maščobnih kislin.

Tovrstna živila za potrošnika lahko predstavljajo prednost, ki

jo je mogoče tudi dokazati in zagovarjati. Povsem drugačno obravnavo zahtevajo živila, ki za potrošnika ne predstavljajo prednosti. Tak primer so živila, ki izvirajo iz GS organizmov, odpornih na določene herbicide ali škodljivce. Taki organizmi lahko olajšajo pridelavo in zmanjšujejo obremenjenost okolja s pesticidi. V potrošnikovih očeh pa je v tem primeru predznak "gensko spremenjen" edina izstopajoča značilnost.

Nevarnost za zdravje ljudi

Postopki spreminjanja živil lahko s seboj prinesejo tudi stranske učinke. Pomembnejše potencialne nevarnosti, ki jih lahko povzročijo GS živila, so:

- motnje prebavnega trakta: GS rastline, ki so odporne na žuželke, delujejo na njihov prebavni trakt in bi teoretično lahko škodile tudi ljudem;
- toksičnost: genska sprememba je lahko povod za povečanje vsebnosti obstoječih toksinov (solanin v krompirju, tomatin v paradižniku) ali tvorbo novega, nepoznanega toksina;
- alergije: nov protein lahko pri ljudeh sproži alergijsko reakcijo, lahko pa je genska sprememba povod za povečanje vsebnosti poznanih naravno prisotnih alergenov (brazilski orešček, arašidi, soja);
- pojav novih virusov: pri genskih spremembah uporabljamo tudi dele virusne DNA, kar je lahko povod za genske izmenjave in nastanek novih virusov;
- odpornost proti antibiotikom: v preteklosti so se v ➔

◀ postopkih spreminjanja uporabljali tudi geni za odpornost proti antibiotikom; teoretično bi se lahko odpornost prenesla na bolezenske bakterije in s tem bi izgubili učinek antibiotika.

Vsi naštetih pojavi so teoretično možni. Vedeti pa je treba, da se živilo ne sme znajti na tržišču, če za potrošnika predstavlja povečano tveganje. Vsak izdelek mora pred prihodom na trg pod natančen drobnogled pooblaščenih znanstveno-raziskovalnih ustanov, ki presodijo njegovo primernost za prehrano ljudi.

Presoja primernosti novih živil

Osnova za presojo primernosti je odkrivanje in opredelitev vseh možnih škodljivih učinkov novega živila na zdravje ljudi. Zaradi kompleksne sestave se živilo ne obravnava celostno. Opravi se podrobna primerjalna analiza novega živila z obstoječim sorodnim živilom, ki je v tradicionalni rabi spoznano za varno. Izsledki primerjave so osnova za nadaljnje raziskave možnih škodljivih učinkov. Poglejmo konkreten primer: večina dosedanjih GS

živil se od tradicionalnih razlikuje samo za en protein, ki rastlini zagotavlja odpornost na herbicid. Vsebnost ostalih prehranskih sestavin ostaja nespremenjena. V takem primeru je potrebno ovrednotiti učinek novega proteina na presnovo ljudi. Ob upoštevanju razmer v prebavnem traktu je treba nedvoumno ovreči vsako tezo o možnih toksičnih ali alergeničnih učinkih. Raziskave zajemajo laboratorijske poskuse in klinične študije na ljudeh - prostovoljcih. V kolikor protein lahko predstavlja nevarnost, četudi samo za omejen krog ljudi, živilo ne bo pridobilo dovoljenja. V nasprotnem primeru, ko ni dokazanih škodljivih učinkov, živilo lahko proglasimo za varno. Mogoče še v razmislek: vsakič, ko prvič zaužijemo določeno sadje ali zelenjavo, naše telo pride v stik z nekaj tisoč novimi proteini brez preverjene varnosti!

Zaključna misel

Kot merilo za varnost novih živil lahko vzamemo odsotnost dokazov o nevarnosti, kar pa nam vedno ne zagotavlja popolne varnosti. Odsotnost dokazov o nevarnosti namreč ne moremo

enačiti z dokazano varnostjo. Vemo pa, da absolutne varnosti ne moremo zagotoviti oziroma ne obstaja. Na koncu pristanemo pri igri besed in določena vprašanja ostajajo odprta. Največja je odgovornost posameznikov, ki so pristojni za odločanje. Upamo lahko samo, da jih pri odločanju vodi strokovnost in ne politična usmeritev. Drugi del zgodbe pa je mnenje, ki se gradi prek sredstev obveščanja in ne prek strokovnih mnenj ali laboratorijskih analiz. Mnenja so tako lahko zelo različna in kontroverzna. Tako smo npr. pripravljeni sprejeti karkoli, ko je ogroženo naše zdravje, pa četudi gre za še tako sporen ukrep. Drugače je z živili, ki jih prosto izbiramo in uživamo, ko smo popolnoma zdravi. Zaradi začetnih napak so GS živila v širši javnosti pridobila nekoliko negativen predznak, ki ga ne bodo zlahka izgubila. Razvoj pa je neustavljiv in šel bo svojo pot. Ključna bo usmeritev k potrošniku - on je namreč tisti, ki ima zadnjo besedo. Odnos bi se hitro obrnil na glavo, če bi npr. potrošnikom ponudili pšenične izdelke, ki ne bi povzročali nevšečnosti ljudem s celiakijo (občutljivost na pšenični gluten). Zanimivo zvenijo tudi nekoliko bolj futuristične ideje kot npr. živila za napeto in gladko kožo, za vitko postavo, proti mozoljavosti, z učinkom afrodiziaka itd. Zagotovo je prava smer razvoja samo tista, ki nas vodi k prijetnejšemu bivanju ob hkratnem ohranjanju naravnega okolja. ●

Vloga Skupnega raziskovalnega centra Evropske komisije

Meri Prodan

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport je v Cankarjevem domu organiziralo informativni dan, namenjen predstavitvi aktivnosti in razpisu Skupnega raziskovalnega centra Evropske komisije.

Glavni gost informativnega dne je bil gospod Giancarlo Caratti, vodja sektorja za strategijo, ki nam je predstavil delovanje Skupnega raziskovalnega centra, predvsem pa akcijo 2003 "Širitev":

JRC (Joint Research Centre) je sestavljen iz sedmih specializiranih inštitutov, v katerih je zaposlenih 2200 sodelavcev. Letni dohodek znaša 300 MEUR. Dohodek pridobivajo od Evropske komisije in na trgu. JRC sodeluje s preko 2000 javnimi in privatnimi organizacijami kot so: raziskovalni centri, univerze, druge javne institucije, lokalne oblasti, industrijska združenja in podjetja. Politika JRC je neodvisna od privatnih in nacionalnih interesov. Raziskovalni program JRC je dogovorjen na Svetu ministrov EU.

Ključna raziskovalna področja so:

- živila, kemične snovi in zdravje,
- okolje in trajnostni razvoj,
- jedrska varnost in zaščita.

Predavatelji so nam predstavili, kako so raziskave na zgoraj naštetih področjih v okviru JRC napredovale, nam prikazali nekatere rezultate in naštetli nekatere projekte, pri katerih je v zadnjih letih sodelovala Slovenija kot država kandidatka.

Specifična interesna področja so:

- zagotovitev varnejšega življenja: varnost in kakovost prehranske verige (BSE, GMO, dioksini); varni zdravstveni pripomočki; varno skladiščenje jedrskih odpadkov,
- zaščita okolja: meritve in spremljanje onesnaženosti vode in zraka; vplivi na zemeljsko atmosfero,
- pospeševanje konkurenčnosti Evrope: hitro napredovanje novih tehnologij; prenos tehnologij (posebej v podporo malim in srednjim podjetjem-SME); poenotenje tehničnih predpisov za poenostavitev trgovine; borba proti gospodarskemu kriminalu ter zaščita proti naravnimi, tehnološkimi in ekonomskimi nevarnostmi ter jedrska varnost,
- zmanjševanje jedrskih tveganj: pomoč pri preprečevanju širjenja jedrskih materialov; opreme in tehnologije za vojaško uporabo; analiza jedrskih materialov in odkrivanje nedovoljenih aktivnosti; raziskovanja v zvezi z upravljanem in skladiščenjem jedrskih odpadkov; zniževanje nevarnosti jedrskih naprav.

Generalni direktorat ima sedež v Bruslju, tako kot direktorat za znanstveno strategijo. Oba direktorata predstavljata povezavo med inštituti in evropskimi ustvarjalci znanstvenih politik. Direktorat za znanstveno strategijo koordinira raziskave različnih inštitutov in pomaga pri koordinaciji med znanstveno raziskovalno sfero in industrijo. Ukvarja se

Slika: Jadran Rusjan

tudi s promocijo prenosa rezultatov raziskav JRC. Direktorat za vire ima sedež v Ispri v Italiji in je odgovoren za logistično podporo vsem inštitutom JRC.

V 6. okvirnem programu Evropske komisije bo JRC pokrival naslednja področja:

- varna prehrana, predvsem boj proti BSE, genetsko modificirani organizmi, kemijski proizvodi, biokemijske aplikacije (predvsem vzpostavitev regulative področja),
- okolje in trajnostni razvoj s poudarkom na klimatskih spremembah in tehnologijah za trajnostni razvoj; zaščita evropskega okolja; razvoj referenčnih meritev in omrežij; tehnična podpora ciljem vladnih ustanov;
- programi s področja jedrske varnosti in zaščite ter meritev in referenčnih materialov.

JRC sodeluje v programu vključevanja držav kandidat v "European Research Area-ERA" - "Evropski raziskovalni prostor". Program je namenjen predvsem pospeševanju mobilnosti raziskovalcev ter promociji in razumevanju znanstvenega in tehničnega znanja EU v državah kandidatkah. ●

Znanje - največje bogatstvo

Celo reka, v katero drugič stopite, ni več ista kot takrat, ko ste vanjo stopili prvič.

(Heraklit)

Silvija Benčič

V vsakem obdobju človek ceni stvari, ki mu predstavljajo blaginjo. Včasih je to bila zemlja, nato kapital ... kaj pa danes? Zemljo in denar je moč kupiti. Katera stvar je danes tako pomembna, da brez nje v poslovnem svetu ni moč napredovati in je hkrati ni mogoče kupiti? Znanje.

To je bila tudi osrednja tema letošnjega simpozija Inštituta USP (učee se podjetje), na kateri je omenjeno temo obravnaval priznani mednarodni svetovalec Arie de Geus. Učenje je bilo še pred nedavnim obsojeno na klopi za šolskimi zidovi, in ko si se jih rešil, si bil rešen tudi učenja. Sedanja poslovna praksa pa je daleč od te trditve. Učenje ni in ne sme biti obveznost, ampak način dela, razmišljanja, ... način življenja. Znati in znanje predajati širšem okolju, ki ga lahko še nadgradi, je način dela v sodobnih podjetjih. To je temelj uspešnih timov in osnovna sestavina nji-

hove inovativnosti in produktivnosti.

Kaj imajo s tem skupnega reke in jate? Kapljica v reki in ptica v jati? Določene ptice se selijo iz ene jate v drugo in s seboj prenašajo svoje znanje ter se od jate učijo novih stvari. Temu bi lahko rekli "učee se jata". Ne glede na velikost ali lokacijo jate, vsi elementi vse znajo. Tako je tudi pri reki. Kapljica je od samega začetka, ko se pridruži reki, njen sestavni del, ki pozna lažje in težje razmere, sodeluje pri deročih ali umirjenih prehodih - se uči in prilagaja. Nikoli ne pozabi, da je učenje tisti element, ki jo drži v toku. Če se bo prenehala učiti in prilagajati, bo kapljica pristala na koncu lista obrežnega grma.

Take reke in take jate so sinonim za najboljša sodobna podjetja, kjer se kadri prilagajajo glede na interne potrebe in razmere na trgu. Nenehno spodbujajo predajanje znanja z različnih področij.

Prav tako zaradi naštetih dejstev smo se tudi mi potrudili ustvariti pretok informacij znotraj ciljnih skupin zaposlenih, ki opravljajo podobne naloge. Za začetek smo s tem namenom oblikovali skupino proizvodnih in neproizvodnih vodij, ki si bodo med seboj izmenjevali izkušnje s področja vodenja sodelavcev. Prvo srečanje je bilo organizirano v maju, kjer so poslušali predavanje na temo učinkovitega vodenja oz. vodenja s cilji. Nadaljnja srečanja bodo potekala vsak mesec v obliki predavanj, delavnic ali diskusij. Naslednji korak v tej smeri pa bo

mreža mentorjev, ki bo delovala v smislu notranjih svetovalcev za različna področja, o katerih bomo nekaj več povedali v eni izmed prihodnjih številčk Našega glasa.

"Privoščimo si čas, izkoristimo ga za učenje, pridobimo si znanja in uporabimo jib za napredek." ●

NÅS DAN
2003

VÅR DAG 2003

ANSLUT ER TILL OSS PÅ VÅRT ÅRLIGA MÖTE, **LÖRDAGEN DEN 7 JUNI 2003**. FRAM TILL KVÄLLEN ÅR VI I KOPER OCH DÅREFTER TILL GRYNINGEN I IZOLA.

FRÅN KL. 9 TILL KL. 17 SKALL DE DJÅRVARE BLAND ER FÅ PRÖVA SINA FÅRDIGHETER I SPORT, DE ANDRA SKALL KUNNA HEJA PÅ OCH ÅGNA SIG ÅT DE MÅNGA SOCIALA AKTIVITETERNA SOM KOMMER ATT PÅGÅ SAMTIDIGT.

KL. 18 SKALL VI FÖRFLYTTA OSS TILL SIMONOV ZALIV I IZOLA, DÅR VI KOMMER ATT ROA OSS TILL MUSIKEN AV ENSEMBLEN VAGABUNDI ÅNDA FRAM TILL TIDIGA MORGONTIMMAR.

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Ragu v novi obleki kreatorjev visoke mode embalaže

Vsi ljubitelji dobre hrane ju že dolgo poznate, od zdaj naprej pa ju najdete v novi embalaži: to sta MESNI RAGU ARGO in RAGU Z JURČKI ARGO.

Hitro ju boste prepoznali in ločili, saj je mesni ragu Argo sedaj pakiran v rdeči, ragu z jurčki Argo pa v zeleni embalaži.

Drogin ragu je spremenil svojo zunanost, ne pa vsebine; ohranili smo namreč enak okus, ki ste ga vajeni in ga imate radi. ●

Maestro žepki z Argo mesnim ragujem

Sestavine za 2 osebi: 1 pločevinka Argo raguja z mesom • 1/2 zavitka vlečenega testa • 8 dag parboiled riža Zlato polje • 1 jajce • šetraj Maestro majaron Maestro • morska sol Droga • črni poper Maestro • peteršilj Maestro • olje

Riž skuhamo v malo soljeni vodi, odcedimo ter oblijemo s hladno vodo. V posodo stresemo Argo mesni ragu in mu dodamo kuhan riž in vse začimbe. Dobro premešamo in na koncu dodamo

še eno jajce. Listnato testo razvaljamo za noževno konico na debelo. S kozarcem ali okroglim modelčkom izrežemo kroge. Robove namažemo z beljakom in na sredino damo 1 žlico nadeva. Prepognemo na polovico in rob stisnemo z vilicami. Pečico segrejemo na 175°C. Pekač namažemo z oljem. Nanj položimo žepke, jih premažemo z jajcem in pečemo v segreti pečici 25 minut. Zraven Maestro žepkov z mesnim ragujem lahko ponudimo sirovo omako in svežo poletno solato.

POZIV

PRIDRUŽITE NAM SE NA NAŠEM SUSRETU, KOJI SE ODRŽAVA SVAKE GODINE, **U SUBOTU 7. JUNA 2003.** DO VEČERI BIT ĆEMO U KOPRU, A DO ZORE U IZOLI.

HRABRIJI ĆE SE OD 9 DO 17 ČASOVA NA KOPERSKOJ BONIFIKI OPROBATI U SPORTSKIM AKTIVNOSTIMA, A OSTALI ĆE SE MOĆI POSVETITI NAVIJANJU I BROJNIM DRUŠTVENIM AKTIVNOSTIMA KOJE ĆE SE ISTOVREMENO ODVIJATI.

U 18 ČASOVA PRESELIT ĆEMO SE U SIMONOV ZALJEV U IZOLU GDJE ĆEMO SE UZ ŽIVU GLAZBU GRUPE VAGABUNDI ZABAVLJATI DO RANIH JUTARNJIH SATI.

SRDAČNO VAS POZIVAMO NA SUSRET I RADUJEMO SE VAŠEM DOLASKU!

DROGA

V družbi najboljših

Med našimi mladimi sponzoriranci so tudi fantje NK Olimpija Ljubljana U13. Med šestnajstimi prijavljenimi ekipami, ki so tekmovali v zimski ligi v ŠRC centru Triglav na Bežigradu, so si priborili odlično prvo mesto. Čestitamo!

Utrinek s finalnih tekem ŠKL v velenjski Rdeči dvorani

21

V maju smo sponzorirali 10. mednarodno kolesarsko dirko "Po Sloveniji 2003" v organizaciji kolesarskega kluba Krka Telekom. Dirke so se poleg kolesarjev iz dvanajstih držav udeležili tudi najboljši domači tekmovalci.

Fantje KK Rog Radenska iz Ljubljane z direktorjem Zvonetom Zanoškarjem pred startom 4. etape Kolesarske dirke po Sloveniji Vrhnika-Kranj, ki je potekala v petek, 9. maja 2003. Droga d.d. sponzorira kolesarje že vrsto let. ●

Izžrebali smo vas!

Zaključen je prvi krog bogate nagradne igre BZ Barcaffè na območju Slovenije, ki je trajal od 1. marca do 15. aprila. Žrebanje glavne nagrade - potovanja za dve osebi v Brazilijo - in 106 praktičnih nagrad, je potekalo javno 23. aprila v konferenčni dvorani Droge d.d. v Izoli. V času poteka prvega kroga igre je prispelo na Drogin naslov 14.956 kuponov. Srečni dobitnik potovanja za dve osebi v Brazilijo je gospod **Miha Brinovec iz Braslovč**. Nagrajencu iskreno čestitamo in mu želimo obilo nepozabnih doživetij! ●

Kmetijsko-živilski sejem v Novem Sadu

Letošnji sejem, 70. po vrsti, je potekal od 17. do 23. maja in je po številu razstavljalcev presegel lanskega. Na njem je bila prisotna tudi Droga d.o.o. Beograd, ki se je predstavila s celotnim asortimanom izdelkov. Nekoliko več pozornosti je posvetila predstavitvi blagovnih znamk Barcaffè in Argeta. Kavno in pašteto so obiskovalci sejma lahko degustirali.

Sejem so spremljali (z leve) Goran Kojić, direktor Droge d.o.o. Beograd, Milovan Vasović, komercialni direktor in Stevan Terbec, direktor PE Sombor. ●

Argetina ljubezen

Jana Alič

V maju smo v sodelovanju z agencijo Publicis iz Šenčurja lansirali 3. oglaševalsko akcijo za bz Argeta. Gre za nadgradnjo oz. nadaljevanje zgodbe o dobri strani kruha, kjer smo ohranili lastnosti prve kampanje. Se še spominjate zgodbice o kruhu in pašteti? Naj vam osvežim spomin...

Najprej zgodba o kruhu, ki je odkril Argeto in ugotovil, da je brez paštete samo suh kruh ter da je Argeta njegova boljša stran. Argeta je dobra stran kruha. Ker je tako dobra, je za njo vredno čakati v vrsti. Vedno glej na svetlo stran življenja, nas je opozarjal glasbeni napev v akciji.

Vrste kruha se potem še podaljšajo, ko kruhi ugotovijo, da ima Argeta različne okuse. Tako je vsaka vrsta kruha pripravljena čakati na svoj okus paštete. Vsak lahko najde tistega, ki mu je najljubši.

V letošnji zgodbi se med kruhom in pašteto splete ljubezen. Gre za zgodbo o kruhkih in paštetah na družabnem plesu, kruhki na eni strani, paštete na drugi. Zadržano, a pričakajoče si ogledujejo drugi drugega. Omahujejo, dokler se dva ne opogumita in med njima se splete ljubezen. Bila si tu, jaz daleč stran, je prvi napev v glasbeni podlagi in se nadaljuje:

*preveč od vseh in čisto sam,
ujet v privid, začaran vanj,
objet z bližino tvojih sanj,*

*bila si slika mojih slik,
bila si pesem njen dotik...*

Pri glasbi nam je bil v pomoč znani primorski pevec Slavko Ivančič s pesmijo Moja ljubezen.

Aktivnosti bodo potekale od 15. maja do 15. junija na televiziji, v tiskanih medijih, na obcesnih plakatih in po radiu.

Vzporedno bomo izvajali degustacije na prodajnem mestu.

Sedaj, ko je pomlad pokazala vse svoje čare, vam torej ponujamo še dodatno spodbudo za novosti na ljubezenskem področju v mesecu maju....

Argeta, še vedno dobra stran kruha! ●

Moja ljubezen

ARGETA

Dobra stran kruha

DROGA

DROGA

Zaključen je drugi krog

Dragica Mekiš

Letošnjega junija se izteka drugo mandatno obdobje, torej osem let, odkar imamo predstavniki organ zaposlenih oziroma SVET DELAVCEV.

Po letu 1991 se je družbenopolitični sistem v samostojni republiki Sloveniji spremenil. Spremenili so se tudi sistem vodenja gospodarskih družb, položaj zaposlenih in njihovo sodelovanje pri upravljanju.

O tem, kakšno vlogo ima SD, ali je dejansko predstavnik in zastopnik interesov zaposlenih, so mnenja različna. Tudi zaradi tega, ker smo ljudje bolj nagnjeni k temu, da kritiziramo, kot pa da hvalimo. Dogajanja pohvalimo takrat, ko smo res prepričani vanje, ko smo z njimi seznanjeni, ko o njih prebiramo v Našem glasu ali ko preberemo katerega od zapisnikov SD itd.. Da je nekaj slabo, pa lahko brez argumentov trdimo "v prazno", kajti vedno je možno ugotoviti, da bi bilo karkoli lahko bolje narejeno, da bi SD lahko več dosegel ...

Namen pisanja teh besed ni opravičevanje (ne)učinkovitosti SVETA DELAVCEV, pač pa povedati resnico. Vsi, ki smo bili vaši predstavniki v teh osmih letih, smo skušali vzpostaviti spoštljiv, zaupanja vreden odnos med nami, delojemalci, in delodajalci. Upam si trditi, da smo uspeli. Upam si povedati tudi, da ni bilo vedno lahko. Imeli smo tudi težke trenutke, dvomili smo o svojem delu, saj sodelavci marsikdaj niso spoštovali našega truda.

Ampak, zdržali smo in smo na to ponosni.

Novim članom sveta delavcev pa iskreno želimo, da bi bili še bolj uspešni, da bi si pridobili zaupanje in spoštovanje tako Uprave in Nadzornega sveta DROGE d. d. kot tudi svojih sodelavcev. Zakaj panavljamo besede o zaupanju in spoštovanju? Zato, ker je to prvi in osnovni pogoj za dobro sodelovanje!

Na zadnji, 34. redni seji, pa je SD obravnaval več pomembnih zadev, pri čemer sta gotovo VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU izrednega pomena. Poročilo o

nezgodah pri delu v prejšnjem letu (sem štejejo tudi nezgode ob prihodu in odhodu z dela) je SD posredoval strokovni sodelavec za varstvo pri delu Albert Suban.

Osnovne ugotovitve povedo, da je bilo na delovnih mestih

enako število (16) nezgod kot v letu poprej (2001), bistveno pa se je povečalo število nezgod ob prihodu/odhodu z dela, v letu 2001 tri (3) - v letu 2002 šest (6).

Kako varnost in zdravje pri delu še bolj izboljšati je vsakoletno vprašanje. Odgovor nanj je vedno enak: zase lahko največ naredimo sami! Upoštevati navodila, predpise in standarde je dolžnost slehernega med nami. Zelo je pomembna pristojnost in dolžnost vodij, da zahtevajo uporabo zaščitnih sredstev in spoštovanje navodil.

Svet delavcev ugotavlja, da so varnost in zdravje pri delu, vključno s požarno varnostjo, v družbi DROGA strokovno in sistematično načrtovani. Ostaja pa dejstvo, da bo brez sodelovanja vseh zaposlenih težko odpraviti vse nezgode pri delu.

V razpravi o varnem in zdravem delu pa se je SD dotaknil že večkrat omenjenih in perečih (za nepoznavalca morebiti nepomembne zadeve) problemov: stolov v upravni stavbi (modre barve, obup tistih, ki moramo na njih sedeti), statične elektrike v upravni stavbi (najbolj v prodaji-gostinstvo) in zaščitnih stekel na računalnikih (tam, kjer jih še ni).

Strokovni sodelavec Albert Suban in član uprave Robert Ferko sta obljubila, da bosta skušala vplivati na rešitev navedenih problemov.

Ob koncu seje se je predsednica vsem zahvalila za sodelovanje in novemu SVETU DELAVCEV zaželela veliko uspehov. ●

Novice iz kadrovske službe

Zaposlenost v aprilu 2003

V matičnem podjetju je bilo na dan 30.04.2003 zaposlenih 627 delavcev, od tega 300 moških in 327 žensk.

Prihodi delavcev:

V aprilu smo sprejeli 2 sodelavca za določen čas.

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je v aprilu prenehalo 4 sodelavcem.

Razlogi prenehanja so bili potek delovnega razmerja za določen čas, upokojitvev ter spoznamno prenehanje delovnega razmerja.

V Droginih povezanih podjetjih je bilo na dan 30.04.2003 zaposlenih 355 delavcev in sicer v:

DROGA d.o.o. BUJE - 28
DROGA d.o.o. LASAGO - 8
DROGA d.o.o. SARAJEVO - 19
DROGA d.o.o. SKOPJE - 58
DROGA d.o.o. PRIŠTINA - 25
DROGA d.o.o. BEOGRAD - 26
DROGA LIVSMEDEL AB - 13
SANDRI S.p.A. ITALIJA - 34
KONZUM D.D. SARAJEVO - 134
VIVO d.o.o. VINICA - 10

V MAJU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

20- letniki

Marija PRODAN iz PC Nova tovarna
Kata AŠČIĆ iz PC Nova tovarna
Sead MULALIĆ iz PC Nova tovarna - logistika

30- letniki

Marina BAZJAK iz PC Nova tovarna
Vilma KASTRIN iz PC Nova tovarna - logistika

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO IN NAZDRAVLJAMO OB DELOVNEM JUBILEJU

Jubilejne nagrade se izplačujejo na podlagi 2. točke 44. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe. ●

ZAHVALA

Ob žalostnem dogodku, ko je umrl moj oče Drago Kozina, se zahvaljujem sodelavcem za izraženo sožalje, družbi DROGA d. d. za pomoč in podarjeno cvetje. Hvala vsem!

Marjana Goljuf

ZAHVALA

V začetku maja je umrla moja mama, Cvetka Požar. V tem težkem trenutku se zahvaljujem vsem sodelavcem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in nam z besedo in cvetjem izrazili tibo sožalje.

Silvo Požar z družino

Dekleta iz prodaje....

Majda Vlačič

Morda se bo kdo od bralcev začudil, da spet pišemo o prodaji. Res smo v glasilu predstavili vodje področij, potnike, pospeševalce in tudi vodje ključnih kupcev, toda nekatera dekleta iz prodaje smo kar nekako izpustili. Razlog je zelo preprost. V Drogi in v prodaji so že toliko let, da smo bili v uredništvu prepričani, da jih vsi poznamo. Dejstvo, da ima Droga dolgoletno tradicijo, pa še ne pomeni, da se naše podjetje ne posodablja in ne zaposluje novih, mladih ljudi, ki nimajo vedno priložnosti spoznati vseh svojih sodelavcev.

Rubrika Predstavljamo vam je namenjena predstaviti sodelavcev, ki so se v podjetju šele zaposlili, v rubriki Mi med seboj pa se sodelavci spoznavamo. Zato ni nič narobe, če se bodo tudi v bodoče v tej rubriki

Jadranka je v Drogi že 30 let

Jelica - četrto stoletje v Drogi

pojavnjali prispevki, ki nam bodo razkrivali "skrivnosti" sodelavcev in njihovih služb.

Tokrat smo "preverjali" vodjo Prodaje-trgovina, **g. Silva Požarja**, in ga povprašali o delu njemu podrejenih sodelavk: Jadranka Magazin, Jelice Stankovič, Laure Petrič in Sonje Lovrič-Petrič.

"Z Jadranko sva sodelavca že trideset let," je najprej povedal. "Jadranka je v prodaji od svojega prvega delovnega dne. V segmentu Prodaje-trgovina opravlja vsa administrativna dela, vodi evidence dopustov in obračunov potnih stroškov sodelavcev, pripravlja dopise in opravlja nešteto drobnih del, ki se pojavljajo med delovnim procesom."

Jadranka bi še dodala: "Kljub temu, da je vsebina dela, ki ga vsa leta opravljam, bolj ali manj enaka, je močno spremenjen način dela. Včasih smo vse počeli "peš", danes pa imamo računal-

nike, brez katerih ne znamo in ne moremo več kvalitetno opravljati svojega dela."

"Jelica je v Drogi polnih 25 let. Je vez med potniki, pospeševalci in grosisti na domačem trgu. Skrbi za vso dokumentacijo, ki je neobhodna za dosledno in pravilno poslovanje. V to so zajete tudi reklamacije, dodatna naročila in druga posredovanja v primerih, ko se pojavijo odstopanja v dobavi blaga kupcem. Predvsem pa že leta, tako kot tudi ostala dekleta v prodaji, vestno skrbi za dobre odnose s kupci.

Jelica se ob delu izobražuje na Fakulteti za management in je tudi pri tem uspešna.

Laura je zadolžena za izdajo faktur za Drogino prodano blago na področju Slovenije. Skrbi za izpise, tabele, račune in z informatikom Alešem Nusdorferjem usklajuje spremembe na ➤

Laura kontrolira plačila

Tudi Sonja je v Drogi že 25. let

◀ obrazcih. Dnevno sodeluje z računvodstvom. Tudi njeno delo predstavlja pomemben člen v verigi prodaje, saj se akt prodaje zaključi šele s prejemom plačila blaga.

V Drogi je že 19 let.

Sonja je vez med Droginimi pogodbenimi prodajalci in njihovimi kupci. To so predvsem zasebniki oz. lastniki manjših trgovin. Skrbi tudi za točnost baze podatkov o Droginih izdelkih, katere pošiljamo nekaterim večjim kupcem. S prehodom na računalniško prejemanje naročil

je kupcev, ki želijo imeti točne podatke, vse več.

Sonja je v Drogi že četrto stoletja.

Naše preverjanje vodje je bilo uspešno. G. Silvo Požar je zagotovo eden izmed tistih šefov, ki obvladuje delo in, zakaj ne, tudi svoja dekleta. Vsi, ki Silva poznamo, smo to že vedeli. Tokrat torej ni bilo nič z odkrivanjem kakšne skrivnosti... ●

Še eno zlato dekle

V prijetni družbi, obkrožena s prijaznimi sodelavci, se je s šopkom spomladanskih cvetic in spominskim darilom, pred kratkim od vseh svojih štiridesetih let poslovila IVANKA

VERNER, zaposlena v mikrolaboratoriju. Dočkala je zlati jubilej in - kot so ji zapisali v čestitko "na vrsto čaka še mnogo, mnogo let...., in za štirico jokat - nima kej!" ●

Čestitkam se pridružuje tudi Uredništvo Našega glasu. Vse najboljše, predvsem pa zdravlja in zadovoljstva.

V nabavi nič novega

Majda Vlačič

Ko sem nekega dne Petra Ovniča, vodjo nabave, povprašala, ali je v njihovi organizacijski enoti kaj novega, mi je odgovoril: "Nič novega, samo staro," in nadaljeval: "Kar Vesno povprašaj o spremembah." Ker Petra poznam, nisem niti za trenutek pomislila, da bi bilo v njegovi izjavi kaj zlonamernega. Želel je le opozoriti na dolgoletno sodelavko Vesno Kohek, ki je v aprilu dopolnila 30 let delovne dobe. Tudi sama sem menila, da je Vesninih trideset let v Drogi zagotovo vredno male pozornosti. Ob tem sem seveda pomislila, da je v naši sredini še veliko takih, ki bi jim lahko namenili prostor v glasilu.

V kratkem klepetu z Vesno se nisem mogla izogniti tipičnemu vprašanju, kako je bilo pred leti.

"Ne težje ne lažje, drugače je bilo. Tudi mi smo bili drugačni. Pri tem ne mislim le na mladost, ki vsekakor vpliva na dožemanje okolja. Bili smo bolj sproščeni, neobremenjeni in naklonjeni drug drugemu. Delovni pogoji so bili slabši, komuniciranje med sodelavci in poslovnimi partnerji pa je zagotovo bilo boljše in bolj pristno. S prehodom na računalniško obdelavo podatkov in na komuniciranje preko elektronske pošte je pristnih stikov vse manj."

Prodajalci trdijo, da je kupec gospod. Tako bi moralo biti tudi z Drogo v pogajanjih z dobavitelji.

"Včasih je to pravilo veljalo, danes pa je vse bolj zapleteno.

Naš cilj je dobiti dobrega dobavitelja, ki pozna naše zahteve in želje. Takih pa ni veliko. Stroge kakovostne zahteve in omejene cene nam močno otežujejo izbiro. Ob uvedbi ocenjevanja dobaviteljev smo z dolgoletnimi partnerji imeli kar nekaj težav, dokler nismo vzpostavili korektnega poslovnega odnosa."

Vesno sem vprašala tudi, kdaj je bilo v službi najtežje in kdaj najlepše.

"Najtežje mi je bilo v obdobju Refe. Takrat sem se prvič počutila kot številni moji sodelavci, ogroženo. Počutila sem se nemočno, saj je moje delo ocenjeval nekdo, ki tega dela ni poznal.

Najlepše mi je sedaj. Svoje delo imam rada in mislim, da ga dobro opravljam. V mladosti sem ga opravljala z vnemo, danes pa mi pri delu pomagajo neprecenljive delovne izkušnje, ki jih nikoli ni preveč. Z leti sem se naučila tudi strpnosti. Ta je v

komuniciranju s partnerji in tudi s sodelavci izredno pomembna."

K Vesninim besedam ni kaj dodati. Žal se mladost in strpnost le redkokdaj poročita. Vzpodbudno pa je, da se morda srečata vsaj v zrelih letih. ●

INVITO

LA NOSTRA GIORNATA - 2003
PARTECIPATE AL NOSTRO INCONTRO
ANNUALE, CHE AVRÀ LUOGO
SABATO 7 GIUGNO 2003. SINO
ALLA SERA SAREMO A
CAPODISTRIA,
E QUINDI SINO ALL'ALBA A ISOLA.

DALLE 9.00 ALLE 17.00 I PIÙ
CORAGGIOSI SI MISURERANNO
IN VARIE DISCIPLINE SPORTIVE,
MENTRE GLI ALTRI AVRANNO
L'OCCASIONE DI FARE IL TIFO E DI
DEDICARSI A NUMEROSE INIZIATIVE
SOCIALI, CHE SI SVOLGERANNO
CONTEMPORANEAMENTE.

ALLE 18.00 CI TRASFERIREMO NELLA
BAIA DI S. SIMONE, DOVE LA MUSICA
DEL GRUPPO VAGABUNDI CI
ALLIETERÀ SINO ALL'ALBA.

UN CORDIALE INVITO A TUTTI

DROGA

Manager sistemov kakovosti

Na svečanosti v Ljubljani je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije g. Čuk v prisotnosti ministrice za gospodarstvo ge. Petrinove podelil prve certifikate za Managerja sistemov kakovosti. Med osemnajstimi nosilci naziva "Manager sistemov kakovosti" (Quality System Manager) je tudi naš mladi sodelavec **Vasja REBEC**.

Kako je naziv pridobil? Uspešno je zaključil (pomeni obsežen pismen in ustmen izpit) večtedensko usposabljanje po mednarodnem programu po shemi Evropske organizacije za kakovost (EOQ), ki jo je prevzelo in preneslo v prakso Slovensko združenje za kakovost (SKZ).

SZK je edina s strani EOQ akreditirana organizacija v Sloveniji za preverjanje in certificiranje strokovnjakov s področja kakovosti po njihovem programu.

Managerji sistemov kakovosti so v posameznih organizacijah odgovorni za kreiranje in uvajanje sistemov vodenja, program usposabljanja pa naj bi zagotovil udeležencem znanje za to delo. Vasja je s tem svoje znanje dopolnil in hkrati tudi preverjal praktični vidik svojega dosedanjega dela.

Iskreno mu čestitamo za pridobljen naziv in želimo veliko ustvarjalne moči pri razvoju Droginega poslovnega modela. ●

(M. L.)

Vodje v PC Nova tovarna so imeli v maju prvo delavnico iz sklopa rednih mesečnih usposabljanj na temo učinkovito vodenje. Vodil jo je g. Franci Pušenjak iz podjetja Deloitte & Touche. Glavni namen usposabljanja je izboljšati učinkovitost pretoka informacij med nivoji. Tako naj bi vodje v prihodnje organizirali redne, kratke delavne sestanke s svojimi sodelavci, svoje rezultate pa bomo pričeli spremljati tudi preko informacijskih tabel. ●

(F.P.)

"To sem jaz, žena manager"

Izbor "menadžerke" leta 2002-2003, ki ga je tudi letos izpeljala agencija Mareli Press iz Skopja, je le potrdil lanske ugotovitve. Prestižni naslov je ponovno prejela Ružica Radojevič, direktorica Droge d.o.o. Skopje.

Gospe Radojevič čestitamo v imenu vseh zaposlenih v Skupini Droga in ji želimo še naprej uspešno poslovno pot. ●

(M.V.)

НАШ ДЕН 2003

ПРИДРУЖЕТЕ НИ СЕ И ВИЕ НА НАШАТА СРЕДБА ВО САБОТА, 7 ЈУНИ 2003 ГОДИНА, ШТО ТРАНСИЦИОНАЛНО ЈА ОРГАНИЗИРАМЕ ЕДНАШ ГОДИШНО.

ДО ВЕЧЕРТА КЕ БИДЕМЕ ВО КОПЕР, ДО ЗОРИ ПАК ВО ИЗОЛА.

ОД 9 ДО 15 ЧАСОТ НАЈХРАБРИТЕ КЕ СИ ГИ ПРОВЕРИТЕ СПОРТСКИТЕ СПОСОБНОСТИ ВО КОПЕРСКИОТ ЦЕНТАР БОНИФИКА, ДОДЕКА ДРУГИТЕ ИСТОВРЕМЕНО КЕ ИМАТЕ МОЖНОСТ ДА БИДЕТЕ ЗАГРЕАНИ НАВИВАЧИ ИЛИ ДА УЧЕСТВУВАТЕ ВО МНОГУТЕ РАЗЛИЧНИ ЗАБАВНИ АКТИВНОСТИ.

ВО 18 ЧАСОТ КЕ СЕ ПРЕСЕЛИМЕ ВО СИМОНОВ ЗАЛИВ ВО ИЗОЛА, КАДЕ ШТО ВО ПРИДРУЖБА НА МУЗИЧКИОТ АНСАМБЛ ВАГАБУНДИ КЕ СЕ ОТПУШТИМЕ И КЕ СЕ ДРУЖИМЕ ДО ЗОРИ.

БИДЕТЕ СО НАС, СРЕДЧНО ВЕ ПОКАНУВАМЕ!

DROGA

Čestitka

Med sodelavci, ki so v letošnjem letu uspešno zaključili šolanje, je tudi Sandro Markovič. Diplomiral je na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu in si pridobil VII.stopnjo izobrazbe kot univerzitetni diplomirani inženir tehnologije prometa.

*Iskrene čestitke!
Sodelavci in prijatelji!*

POZIV

PRIDRUŽITE NAM SE NA NAŠEM REDOVNOM GODIŠNJEM SUSRETU **U SUBOTU 7. JUNA 2003.** GODINE. DO PREVEČE BIĆEMO U KOPRU, A DO ZORE U IZOLI.

HRABRIJI UČESNICI MOĆI ĆE OD 9.00 UJUTRU DO 17.00 POSLE PODNE DA POKAŽU SVOJE SPORTSKE VEŠTINE NA KOPARSKOJ BONIFIKI, A OSTALI ĆE MOĆI DA NAVIJAJU ILI DA SE POSVETE RAZNIM DRUŠTVENIM AKTIVNOSTIMA KOJE ĆE SE ODVIJATI ISTOVREMENO.

U 18.00 ĆEMO SE PREMESTITI U SIMONOV ZALIV U IZOLI GDE ĆEMO SE UZ MUZIKU GRUPE VAGABUND ZABAVLJATI DO RANIH JUTARNJIH SATI.

SRDAČNO VAS POZIVAMO.

DROGA

Pet minut in kanček sreče

Peter Fatur

Droga ponovno odpira predpoletni natečaj koristnih predlogov. To pot nam bo do nagrade pomagal petminutni trik. Kaj je to?

Pet minut ...

Včeraj popoldne sem si ukradel pet minut. Vse male probleme, ki so me ta dan v

službi zmotili, me jezili in grizli, sem si zapisal na zelene lističe. Na vsak listič po enega. Do konca tedna se mi jih bo, kot vse kaže, nabralo že kar nekaj. V petek nameravam z njimi k šefu. On mi bo pomagal, da za moje probleme najdeva rešitve in jih čim

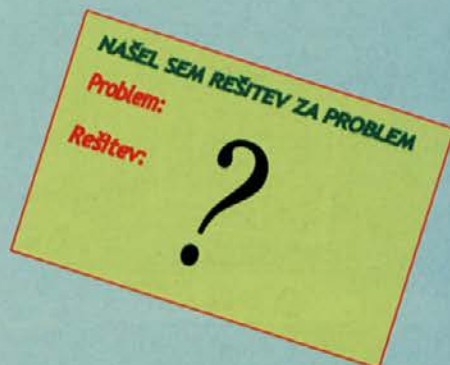
prej tudi uresničiva. Zakaj prav on? Zato, ker so moji problemi prej ali slej tudi njegovi. Poleg tega pa on bolje pozna Drogo kot celoto. On bo bolje vedel, koliko sivih las utegne moja briljantna rešitev nemara povzročiti v sosednjem oddelku. Rešitve, ki jih bova našla, bova pripisala k problemom na zelene lističe in se dogovorila, kako jih bova uresničila.

... in še kanček sreče

Šef bo zelene lističe pilepil v svojo knjižico koristnih predlogov. Ob koncu meseca pa bodo romali v klobuk za žrebanje. Med vsemi koristnimi predlogi, ki bodo prispeli, pa bomo julija izžrebali gorsko kolo.

Če pa ne bo s kolesom nič ... potem se je splačalo že zaradi tega, ker sem se rešil katere od malih, vsakodnevnih težav.

Natečaj za koristne predloge bo potekal cel mesec junij. Med vsemi koristnimi predlogi, ki bodo prispeli k vodjem (bodisi na običajnem prijavnem listu ali pa na zelenih lističih), bomo izžrebali nagrado, gorsko kolo Giant Iguana

Disc (v vrednosti 140.000 SIT). Žrebanje bo 8. julija.

Skratka: pet minut in kanček sreče in kolo bo moje.

Vsaj upam. ●

31

POZIV

PRIDRUŽITE NAM SE NA NAŠEM SUSRETU, KOJI SE ODRŽAVA SVAKE GODINE, U SUBOTU 7. LIPNJA 2003. DO VEČERI BIT ĆEMO U KOPRU, A DO ZORE U IZOLI.

HRABRIJI ĆETE SE OD 9 DO 17 SATI NA KOPERSKOJ BONIFIKI OPROBATI U ŠPORTSKIM AKTIVNOSTIMA, A OSTALI ĆETE SE MOĆI POSVETITI NAVIJANJU I BROJNIM DRUŠTVENIM AKTIVNOSTIMA KOJE ĆE SE ISTOVREMENO ODVIJATI.

U 18 SATI PRESELIT ĆEMO SE U SIMONOV ZALJEV U IZOLU GDJE ĆEMO SE UZ ŽIVU GLAZBU SKUPINE VAGABUNDI ZABAVLJATI DO RANIH JUTARNJIH SATI.

SRDAĀNO VAS POZIVAMO I RADUJEMO SE VAŠEM DOLASKU!

DROGA

GLOBALNA PROTIVIRUSNA ZAŠČITA

O računalniških virusih, črvih, trojanskih konjih in podobni "golazni" v računalniškem svetu smo že pisali v prejšnjih člankih. Tokrat bomo prikazali sistem zaščite, ki ga uporabljamo v podjetju proti tej sodobni nadlogi.

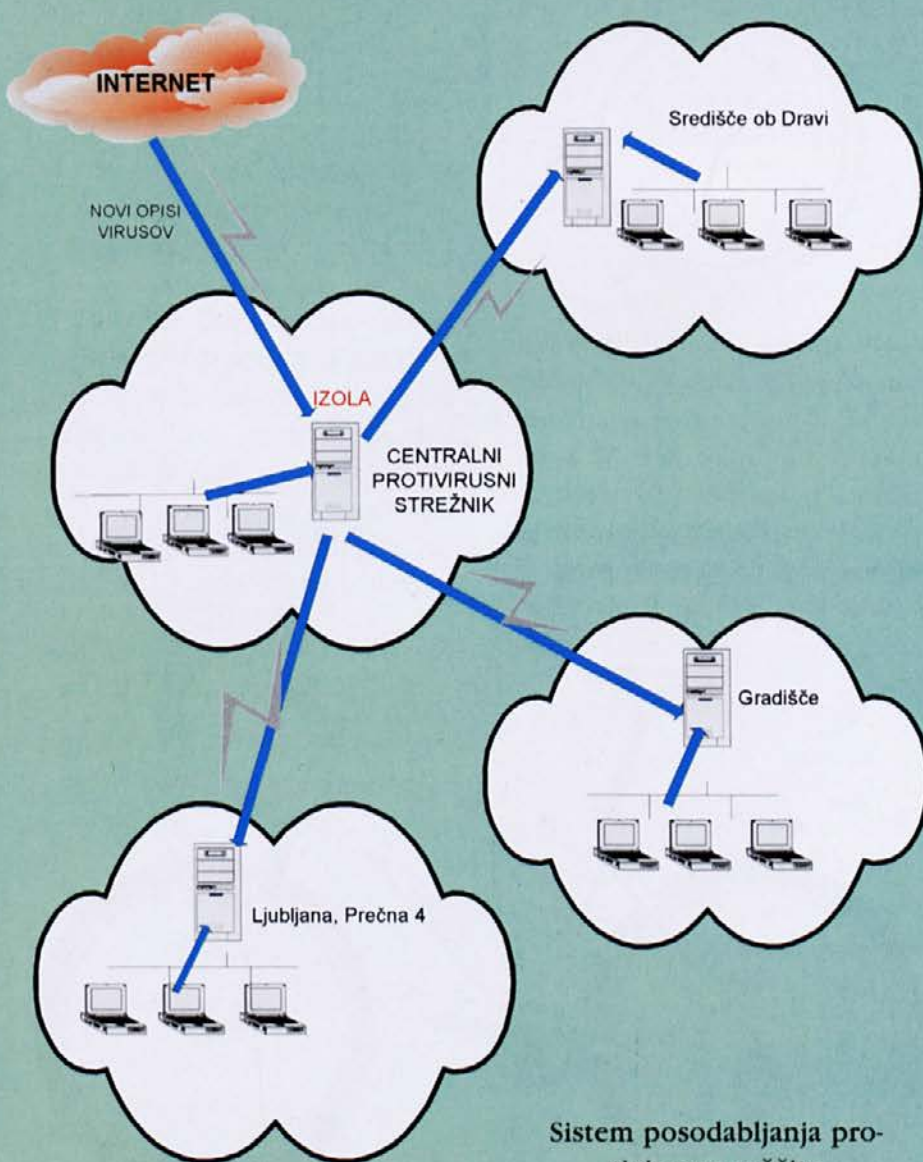
Zaščita pred virusi in drugimi programskimi vsiljivci je danes nujna. Zanašati se na natančnost pri krpanju razpok v varnosti operacijskih sistemov in na ozaveščenost uporabnikov, da ne bodo klikali pripetih datotek, je preveč naivno početje.

Protivirusna zaščita krajevnega omrežja v podjetju zahteva popolnoma drugačen pristop kakor zaščita posameznih računalnikov. Resda je lahko jedro enako, saj išče in odstranjuje iste viruse, bistveno drugačen pa mora biti nadzor nad programom in še posebej namestitvev. V podjetju z nekaj sto osebnimi računalniki bi bila namestitev posamičnih sto protivirusnih programov zelo težak logistični poseg, zato je nujno uporabiti protivirusni program, ki je posebej prilagojen nameščanju v podjetjih.

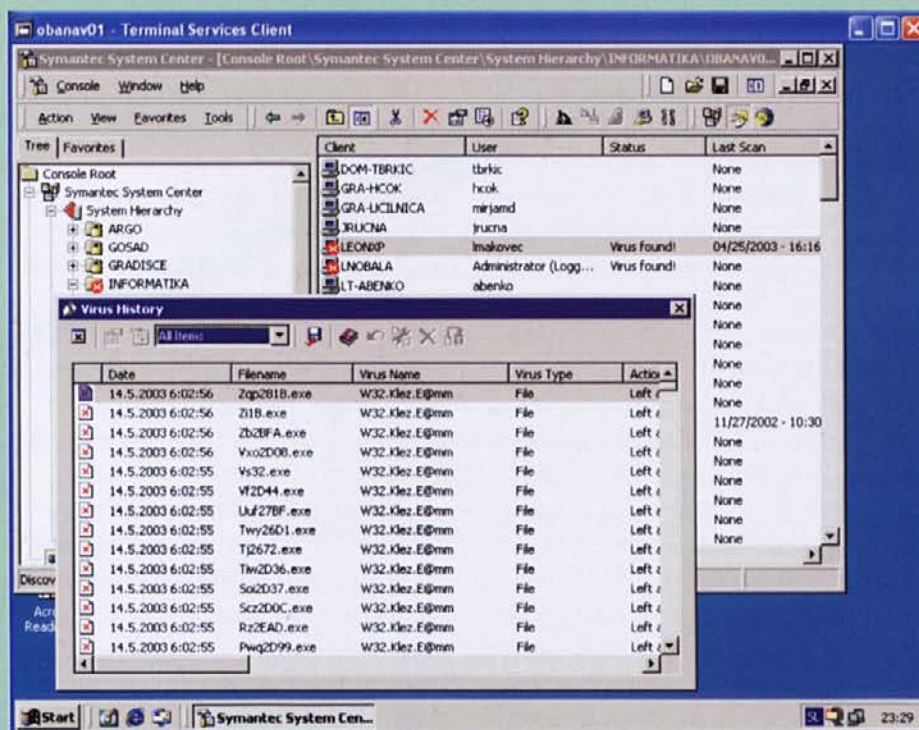
Posebne različice t.i. corporate ponuja pravzaprav že vsak izdelovalec protivirusnih programov, tudi Symantec, za katerega smo se odločili tudi v našem podjetju. Norton Antivirus 8.0

Corporate Edition uporablja za iskanje in odstranjevanje virusov enako jedro kakor "namizna" različica Norton Antivirus 2003, kar pomeni, da je prek spleta vedno na tekočem z najnovejšimi virusi, vse drugo pa je drugačno. Razlika je očitna že pri namestitvi, ki jo lahko iz enega računalnika sprožimo v vse izbrane delovne postaje. Hkratna namestitev v sto računalnikov v nekaj minutah! Še več, uporabniki novonameščene zaščite ne

bodo niti opazili, in če bomo tako želeli, je tudi ne bodo mogli odstraniti. Za uporabnike, ki niso vedno v omrežju (uporabniki s prenosniki), lahko nastavimo avtomatsko namestitev ob prvi prijavi v omrežje. Tudi obveščanje o najdenih virusih lahko namesto na uporabniški zaslon speljemo v skupno datoteko dogajanja (LOG). Žal namestitev na daljavo deluje le, če so v delovne postaje nameščeni Windows NT, 2000 ➔

Sistem posodabljanja protivirusne zaščite

◀ ali XP, čemur je v našem okolju skoraj 100% zadoščeno z redkimi izjemami, ki jih bomo v kratkem odpravili. Za nameščanje v ostale Microsoftove operacijske sisteme, kot so Windows 95, 98, pa je potreben poseben omrežni nadzorni program, kot je denimo SMS.

Po namestitvi za nadzor uporabimo "Symantec system center" konzolo. Ta v znanem okolju Microsoftove konzole MMC prikazuje stanje zaščite strežnikov in delovnih postaj, ki jih ta strežnik oskrbuje z novimi opisi virusov. Vsaki postaji lahko nastavitve spreminjamo posamično ali v skupini ali pa vsem delovnim postajam določene nastavitve spremenimo hkrati. Nastavljamo lahko, katere datoteke naj se pregledujejo, ali naj se pregleduje tudi elektronska pošta (podprta sta sistema Outlook/Exchange in Lotus Notes), od kod naj delovna postaja

dobiva nove opise virusov (prek interneta ali lokalnega strežnika), ali uporabniku dovolimo spreminjati nastavitve itd.. Iz iste konzole imamo nadzor tudi nad najdenimi (in odstranjenimi) virusi. Prav tako lahko iz konzole pregledujemo zapise dogajanja (LOG) vsake posamezne postaje. Na osrednjem mestu lahko uredimo tudi karanteno za datoteke, ki jih zaščitene delovne postaje pošiljajo v strežnik.

Preverjanje navzočnosti virusa v vseh datotekah je za računalnik procesorsko zelo zahtevno opravilo, zato moramo pri nastavitvah najti kompromis, katere vrste datotek bomo pregledovali in na kakšen način, da ne preobremenimo delovne postaje do take mere, da normalno delo ne bi bilo več možno in ne bi mogli zadovoljivo ščititi računalnika. Kakor povsod v računalništvu tudi tukaj pri virusih popolne

zaščite ni in se moramo tega kot uporabniki zavedati ter skušati s svojim delovanjem zmanjšati možnost okužbe z računalniškimi virusi na najmanjšo možno mero. Ker smo o postopkih za zmanjšanje tveganja okužbe osebnega računalnika z virusi že pisali, bi tukaj še enkrat opozorili samo na najbolj pogosto napako, ki jo opažamo pri izpostavljanju okužbam z računalniškimi virusi pri uporabnikih. Zdrav razum se v mnogih primerih pojavlja kot najboljša obramba. Ne odpirajte pripetih datotek, ki ste jih prejeli s pomočjo elektronske pošte ali ste jih sneli s kakšne internetne strani, če ne poznate pošiljatelja pošte oz. internetne strani. V kolikor vam kdo, ki običajno tega ne počne, pošlje na primer nekaj, kar izgleda kot slika gole ženske in je pri tem vsebina teksta napisana v angleščini, nemudoma izbrišite pošto oz. preverite pripeto datoteko s kakšnim antivirusnim programom.

Zavedajmo se, da so računalniški virusi kot običajni virusi vedno korak pred "cepivom" (opisom virusa), in zato upoštevajte, da obstajajo in se temu primerno tudi obnašajte, da ne bo po nepotrebem slabe volje, če bo prišlo do okužbe, ker ste iz radovednosti zagnali datoteko, pripeto elektronski pošti, ki je obljubljala hiter zaslužek ali kaj podobnega.

Lep pozdrav, pa čim manj virusov, takšnih in drugačnih, vam želijo:

Sandi, Nelson in Leon ●

Če je električna energija draga, je vsaj delo ženskih rok zastonj

Manuela Ferenčič Meden

Zadnja leta se tudi v našem podjetju zavedamo pomena učinkovitejše rabe energije. Spremljamo porabo vseh energentov, izračunavamo količino porabljenih energij na kg ali kos izdelka in seveda uvajamo izboljšave, ki zmanjšujejo porabe energije. Po eni strani to seveda pomeni neposredno zmanjševanje stroškov na enoto izdelka, posredno pa s tem prispevamo k zmanjševanju obremenjevanja okolja z različnimi emisijami, ki izvirajo iz proizvodnje in porabe energije.

Doma nas neučinkovita raba energije sicer bolj neposredno udari po žepu kot na delovnem mestu, a krivdo takoj prevalimo na predrago elektriko. Primerjava porabe električne energije med posameznimi gospodinjstvi je skoraj nemogoča, saj imamo zelo različno tehnično opremljena gospodinjstva ter drugačne socialne in življenjske navade. Država racionalne rabe energije v domačem okolju ne spodbuja, torej je vse prepuščeno naši ekološki ozaveščenosti.

Pa si najprej pogledimo, koliko nas stanejo najpogostejša gospodinjstva opravila.

Pranje perila

Večina gospodinj ima občutek, da je pranje eno izmed najbolj nadležnih opravil v gospodinjstvu, še zlasti zato, ker mu običajno sledi likanje. Iz spodnjega izračuna boste razbrali, da pranje ni tako drago, kot ste si mogoče mislili. Če pa temu dodamo še stroške sušenja, likanja in seveda pralnega praška, se kupček denarja, ki ga moramo za vse to odšteti, kar poveča. Delo pridnih ženskih ročic je seveda tako in tako zastonj.

Z nekaj enostavnimi ukrepi lahko stroške pranja zmanjšamo. Raziskave proizvajalcev pralnih strojev kažejo, da skoraj polovica perila, ki ga peremo, ni posebno umazana. Takemu perilu so namenjeni posebni programi, ki jih imajo sodobni pralni stroji - pranje 2 kg perila pri 40°C opravimo lahko že v 37 minutah. Manj umazano perilo naj bi tudi sicer prali pri nižjih temperaturah, saj nam to omogočajo sodobni pralni praški. S tem seveda varčujemo z energijo (45% energije prihranimo, če peremo perilo pri 60°C namesto pri 90°C s predpranjem).

Pralni stroji so glede na svojo energijsko učinkovitost razdeljeni v razrede od A do F. Oznake A, B in C imajo stroji z zelo nizko in nizko porabo energije.

Razlike med pralnimi stroji so tudi pri številu vrtljajev centrifuge.

ka, če perilo sušimo v sušilnem stroju.

Razlike v cenah pralnih strojev so tudi pri istem proizvajalcu velike in odločitev pri nakupu je težka. Žal z nakupom dražjega pralnega stroja (razred A) ne kupimo toliko energetsko varčnejšega stroja, da bi se nam razlika v ceni kmalu povrnila. Izbor bo torej temeljil na drugih lastnostih pralnega stroja - npr. na številu programov in drugih prednostih, ki jih navaja proizvajalec.

V enem letu torej prihranimo samo 2613 SIT, če peremo z energetsko najvarčnejšim in cenovno najdražjim strojem. Kar pomeni, da bi se nam nakup takega stroja izplačal šele po 26 letih (razlika v ceni 69.000 SIT deljeno z letnim prihrankom 2613 SIT). To pa je dosti več kot znaša življenjska doba pralnega stroja.

Pralni stroj	Gorenje WA 162	Gorenje WA982S
Razred energ. učinkovitosti	A	B
Razred učinkovitosti pranja	A	B
Največje število vrtljajev centrifuge	1600/min	900/min
Poraba el.energije za 1 pranje	0,92 kWh	1,03 kWh
Poraba vode za 1 pranje	39 l	56 l
Strošek za 1 pranje * (voda + elektrika)	28,92 SIT	36,08 SIT
Strošek pranja v 1 letu (1 pranje dnevno)	10.556 SIT	13.169 SIT
Cena pralnega stroja	157.990 SIT	88.990 SIT

*Izračunano iz podatkov Elektro Slovenije, po katerih je znašala povprečna cena el.energije v gospodinjstvih za 1 kWh po enotarifnem sistemu v letu 2002 18,72 SIT. Cena vode je izračunana iz stroškov in porabe vode v PC Zlato polje v letu 2002.

Več vrtljajev na minuto pomeni hitrejšo in učinkovitejšo ožemanje. Pri 1600 vrtljajih/minuto ostane v perilu le 50% vode, medtem ko je pri 400 vrtljajih/minuto po ožemanju še 90% vode. Manjši ostanek vode v perilu pomeni manjšo porabo električne energije sušilni-

Sušenje perila, pomivanje posode in hlajenje

Koliko nas stanejo ostala gospodinjstva dela in naprave, si oglejte v spodnji tabeli.

Po podatkih Elektra Slovenije znaša povprečna mesečna poraba električne energije v slovenskih ➔

◀ gospodinjstvih 293 kWh, kar pomeni pri enotarifnem odjemu 65.820 SIT letno oziroma 5.485 SIT mesečno brez priključnine, ki znaša 1.226,76 SIT mesečno. Torej - spadate med bolj ali manj energetsko potratne Slovence? Samo strošek porabe strojev, navedenih v prispevku, znaša v enem letu 44.523 SIT. Preostanek porabijo likalnik, televizorji, računalniki,

luči najbolj očitni nepotreben strošek (100 W žarnica v eni uri pokuri za 1,9 SIT električne energije).

Hladnilnike in še posebej zamrzovalnike imejmo postavljene v čim hladnejšem prostoru.

Če se kopamo v kadi, porabimo trikrat več vode in seveda tudi energije za ogrevanje vode kot pri prhanju. In tudi sicer naj med umi-

nekaj minut skozi na stežaj odprto okno kot pa da prezračujemo ves dan skozi priprto okno.

Racionalnejšo rabo energije lahko dosežemo tudi z manjšimi investicijami v hiši: zatesnimo okna in vrata, izoliramo cevovode v neogrevanih prostorih, za ogrevani namestimo refleksno folijo, ki toploto vrača v prostor in izoliramo podstrešje. Poleg teh del, ki

Vrsta stroja	Sušilnik perila Gorenje WT981 (kondenzacijski)	Pomivalni stroj Gorenje GVI682S1	Hladilnik Gorenje R290THYLB 284 l	Zamrzovalna skrinja Gorenje 230 l
Razred energ. učinkovitosti	C	B	B	C
Poraba el.energije	3,65 kWh za 1 sušenje	1,24 kWh za 1 pomivanje (+poraba vode 16 l)	0,60 kWh na dan	0,93 kWh na dan
Strošek el.energije (18,72 SIT/kWh)	68,3 SIT za 1 sušenje	28 SIT (voda + elektrika za 1 pomivanje)	11,23 SIT na dan	17,4 SIT na dan
Strošek v 1 letu	10.684 SIT (3 x tedensko)	10.220 SIT (1 x dnevno)	4099 SIT	6351 SIT

luči, električni grelnik vode. Eno od najdražjih gospodinskih opravil, ki ga nismo omenjali v tabeli, je vsekakor likanje, saj nas stane ura likanja od 25 do 30 tolarjev, odvisno seveda od vrste likalnika in njegove moči (ki se giblje od 1000 pa do 1800 W) in z dodatnimi stroški za nakup destilirane vode. Večina gospodinj ne bi potrebovala nobene državne spodbude za zmanjševanje ur likanja in prepričana sem, da ima prav vsaka to opravilo že zelo racionalizirano iz preprostega razloga, ker je to večini zelo zoprno opravilo.

Kje se torej najbolj splača "varčevati", si morate vsekakor izračunati sami glede na vaše družinske navade oziroma razvade.

Splošni varčevalni ukrepi v gospodinjstvu

Jasno je, da moramo ugašati luči, saj so po celi hiši prižgane

vanjem teče voda le takrat, ko jo dejansko potrebujemo in ne ves čas (npr. med umivanjem zob). Mimogrede, ogrevanje vode v poletnih mesecih s centralno kurjavo je potratno - potrebno je segreti tudi celotno količino vode v peči, ki se potem zaradi vleka dimnika ohladi in ta del predstavlja energijske izgube.

Če kurimo na drva, moramo vedeti, da imajo drva, ki so posekana vsaj leto pred uporabo in spravljena pod streho, do 100% višjo kurilno vrednost.

Ko smo že pri ogrevanju - za eno stopinjo nižja temperatura v prostoru pomeni 6 % prihranek energije. Pazimo, da iz grelnih teles (radiatorjev) odstranimo zrak - s tem prihranimo do 15% energije. Pred radiatorji odstranimo ovire (zavese preprečujejo boljše oddajanje toplote). Prostore raje prezračujemo večkrat na dan po

jih lahko opravimo sami, se seveda lahko odločimo tudi za ukrepe, ki prinašajo še večje zmanjšanje porabe energije - zamenjamo okna oz. vrsto zasteklitve, obnovimo in izoliramo fasado, posodobimo ogrevalno tehniko.

Država z zakonodajo postavlja vedno strožje zahteve in omejitve emisij različnih snovi v okolje, ki se pa žal ponavadi prevalijo samo na ramena industrije in se posameznih državljanov, torej nas, le bežno dotaknejo. Kot smo videli, se tudi nakup varčnih gospodinskih strojev državljanom ne izplača, država pa tega ne spodbuja. Kar je seveda nerazumljivo, saj bi bila tudi minimalno privarčevana energija vsakega gospodinjstva v skupnem seštevku vseh slovenskih gospodinjstev kar lepa številka. ●

S poslovnimi partnerji po sledeh beneške slave

Maruša Šinkovec

Organizatorji tradicionalnega izleta s katamaronom so se letos ponovno odločili, da nabavne referente, komercialiste in poslovodje naših poslovnih partnerjev odpeljejo v Benetke, verjetno najbolj romantično in nenavadno mesto na svetu. Odločitev za to pot je bila modra, kajti odziv povabljenih je bil izjemno velik.

Vremenske napovedi za torek, 15. maja 2003, so bile več kot dobre, razpoloženje udeležencev je bilo že v jutranjih urah odlično in naše enodnevno druženje je imelo najboljše pogoje, da se razvije v nepozaben dan.

Po opravljenih carinskih obveznostih v Piranu smo zapustili slovensko obalo in zapluli v smer proti Italiji. Naš cilj so bile Benetke, staro pomorsko mesto na kolih, ki leži v mali laguni na severozahodni strani Jadranskega morja. Pot do Benetk je bila dolga, nikakor pa ne dolgočasna. Družabnost se je odvijala na vsem katamaranu. Eni so uživali na soncu, drugi v salonu ladje, za vse pa so poskrbele spretne in prijazne hostese, ki so nam stregle s hladno pijačo. Od vsepovsod se je slišal glasen smeh in klepet.

Kakšno uro pred prihodom v Italijo smo prisluhnilni vodičem, ki so nam razložili program obiska mesta in na kratko opisali zgodovino Benetk.

"Mesto te očara kakor moškega nežna, prikupna ženska. Druga mesta si lahko pridobijo občudovalce, le Benetke pa

lahko od neomajnih ljubimcev pričakujejo oboževanje, je dejal nihče drug, kot znan občudovalec žensk Napoleon Bonaparte, ki je Benetkam pustil velik pečat. Ker je bil to moj prvi obisk tega mesta in nekajletna želja, me je zanimalo, kakšen vtis bodo Benetke naredila name.

Bili smo kot golobi, neprestano na trgu Svetega Marka, saj za kaj več kot ogled bližnje okolice nekaj ur ne zadostuje. Ogledali in spoznali smo sam trg ter vse pomembnejše stavbe, ki ga obkrožajo. Nad Markovim trgom kraljuje prosto stoječi zvonik bazilike Sv. Marka, ki je s svojimi 98,5 metri najvišja stavba v vseh Benetkah in s katere je menda čudovit pogled na vse Benetke. Na severni strani stojijo stare prokurate in stolp z uro iz leta 1496, na južni strani trga pa nove prokurate z muzejem Correr. To so poslopja iz različnih obdobj in slogov, vendar je skupen učinek neverjetno dobro ubran. Posebnost pa je bazilika Sv. Marka, ki je zelo

razkošna stavba z ogromnim številom mozaikov, marmornatimi tlemi, ki so zaradi usedanja že zelo valovita, ter stropom, prekritim z zlatom. Hladna, temna stavba je bila za nekaj trenutkov zatočišče radovednih turistov in hladen obkladek na razgrete glave, ki so tik pred tem opazovale spretnega steklopihača, ki je v nekaj minutah naredil steklenega konja. Časa pa je bilo vedno manj. Še skok v bližnje trgovnice, v Marcerie, po nekaj obarvanih steklenih figuric, značilnih beneških mask ali kakšno maketo gondole za naše najbližje.

Toliko lepote v steklu - ti pa moraš teči, da ti ne uide taksi. Nisem naredila napake, ko sem se odločila, da si Benetke ogledam vsaj s čolna, ki je plul skozi ves Kanal Grande in nas pripeljal do пристanišča. Ni ravno najbolj romantično opazovati tako gost promet na kanalih in "riotih", ampak ob kanalu stoji kar nekaj pomembnih in zanimivih stavb. Nešteto je mostov, ki se bočijo ➤

Priče bogatstva, ki je minilo; samo lepota je še živa...

← nad vodo. Med njimi je naj-mogočnejši in najbolj zanimiv Rialto. Slikovite ulice in hišice, balkoni polni rož in zeleni vrtovi dajejo mestvu svojstven obraz. Postajam romantična, gondola bo prišla na vrsto ob kakšni drugi priložnosti v dvoje. Prepričana sem, da me Benetke niso videle zadnjič, preveč je bilo nepotešenega hrepenjenja, da bi spoznala Benetke tako, kot sem jih doživljala v knjigah.

Še nekaj časa po tistem, ko smo odrinili iz beneške lagune, so mi misli uhajale nazaj. Ampak vesela družba in živahna glasba sta me vrnila v sedanost. Oglasila sta se lakota in žeja in še tako velik sanjač se ni mogel upreti izredno dobro pripravljene hrani, ki so nam jo ponudili, ko smo se vrnila na katamaran. Kmalu pa so se oglasili zvoki instrumentov v rokah članov skupine Kalamari, ki so največje veseljake popeljali na plesišče. V nekem trenutku se nam je pridružil celo sam "predsednik Slovenije dr. Janez Drnovšek", ki nam je razkril, da je

Je barčica pripravljena, na morje je postavljena... (Narodna pesem)

stanje takšno da...tonemo. Na morju je namreč pihal močan veter, ki je dvigoval valove. Katamaran je premetavalo tudi v času obiska "premiera" in "predsednika države", ki ju je dobro imitiral gost Saša Hribarja, znani imitator iz TV Popra. Zibanje na valovih pa ni oviralo ne plesalcev ne glasbenikov in žur na ladji je bil na višku, ko smo se približali slovenski obali.

Kar nismo in nismo pristali in

glasba je kar igrala in igrala in plesali smo in peli. Težko je bilo oditi. Nekatere je čakala še dolga pot domov, drugi so zabavo nadaljevali še v Portorožu, vsi pa smo se razšli s prijetnim občutkom, da smo spet dodali svetel kamenček v mozaik našega življenja v podjetju. Spletle so se prijateljske vezi in utrdili že tako dobri poslovni odnosi. Prijetno je bilo videti zadovoljne obraze ljudi, ki so se poslavljali, zahvaljevali in zagotavljali, da se prihodnje leto spet vidimo.

Že naslednji dan sem sprejela nekaj telefonskih klicev, v katerih so se udeleženci izleta zahvaljevali za povabilo, in strinjam se z njimi, da si sodelavci, ki so organizirali in izvedli srečanje, zaslužijo največjo pohvalo. ●

Saj veste, zakaj imajo vodiči na Markovem trgu odprte dežnike?

Na srečnih otokih brezskrbnega življenja

Armando Tul
Slike Matej Pegan in
Armando Tul

Cabo Verde, Capo Verde, Cape Verde. Mi jim pravimo Zelenortski otoki. Koliko nas je že slišalo zanje? In kje natančno sploh so?

Večina izmed nas je zanje slišala zahvaljujoč se mednarodno priznani etno pevki Cesarii Evori. Prav ona je s svojo glasbo najbolj zaslužna za mednarodno prepoznavnost svoje države.

Pa pogledjmo, kje ležijo ti otoki. Če pogledamo na zemljevid Afrike in poiščemo njen skrajno zahodni del, naletimo na državo Senegal. No, otočje oziroma državo, katero bom predstavil v nadaljevanju, najdemo dobrih 400 kilometrov zahodno od najzahodnejšega dela Senegala. Državo **Zelenortski otoki** tvori skupina desetih večjih in osmih manjših otokov vulkanskega izvora. Posamezni otoki se med seboj v mnogih pogledih močno raz-

Mali domačinki ujeti v objektiv med igro

likujejo. Nekateri izmed njih so puščavski, drugi pa poraščeni z bujno vegetacijo, pač glede na to, koliko dežja pade na posamezen otok. Oblaki, ki s seboj nosijo dežne kaplje, nižje otoke "preletijo" in se ustavijo šele pri otokih z višjimi gorami, kjer spustijo svoj dragoceni tovor. Podnebje na otokih je suho tropsko. Zanj so značilna daljša sušna obdobja in topli severovzhodni vetrovi. Temperatura morja in zraka čez

celo leto nikoli ne pade pod 22°C in nikoli ne preseže 30°C.

Otočje so odkrili portugalski pomorščaki davnega leta 1460. Takrat so pričeli otoke kolonizirati beli Portugalci in črnci z zahodne obale afriške celine. Z njihovim medsebojnim mešanjem je nastala zanimiva mešanica obeh ras. Otočani imajo zelo lepe obrazne poteze in so precej podobni belcem, njihova koža pa je čokoladne barve. Kulturo, ki je nastala z mešanjem ras, so poimenovali kreolska kultura.

Zaradi pomanjkanja naravnih bogastev (les, kamen, barvila, ...), s katerimi bi lahko razvijali svoje upodabljajoče umetnosti, so ljudje svojo umetniško izražanje najlažje razvili skozi ljudsko glasbo in ples. Svoji znameniti glasbi domačini pravijo Morna. Za tiste izmed vas, ki morda še ne poznate glasbe Cesarie Evore lahko povem, da gre za umirjeno ljudsko glasbo, katero zaznamujejo nekoliko otožna besedila in počasnejši ritmi. Cesaria v svojih pesmih poje v portugalsščini. Le-ta je tudi uradni jezik, ➔

Nasedla ladja postane turistična znamenitost

← čeprav je kreolščina - mešanica portugalsčine in jezikov z afriške celine - med prebivalci bistveno bolj razširjena. Zanimivo pri kreolščini je to, da ne obstaja v pisani obliki in ni enotna, ampak se razlikuje od otoka do otoka v tolikšni meri, da ljudje z raznih otokov za medsebojno sporazumevanje uporabljajo portugalsčino. Razlog za tako velike razlike je precejšnja oddaljenost med posameznimi otoki, saj v povprečju presega 100 km med sosednjimi otoki.

Za osrednji del otoka Boavista je značilna prostrana puščava

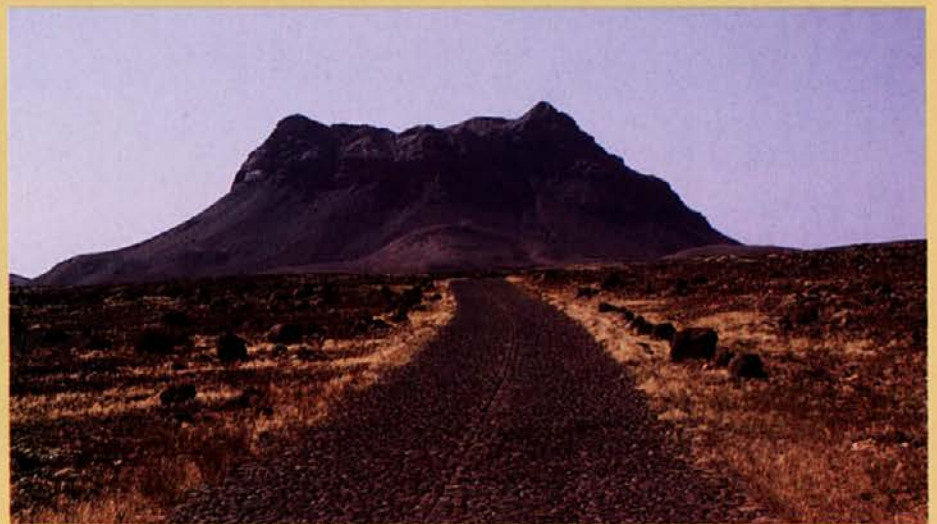
Neskončne peščene plaže nudijo počitek duši in telesu

jeni živeti skromno in glede na omejene možnosti, ki jim jih nudi njihovo bivalno okolje. Te njihove naravne skromnosti pri nas že dolgo ne poznamo več.

Okolje, ki jih obdaja, zaznamuje pomanjkanje plodnih tal in kronično pomanjkanje sladke vode. Na srečo pa tukaj vedno pihajo severovzhodni vetrovi, ki pripomorejo k reševanju težav z vodo, zahvaljujoč električnim vetrnicam. Te vetrnice, skupaj z električnimi generatorji, katere poganja mazut, pridelajo dovolj ➔

Življenje na teh otokih je preprosto in umirjeno. Za razliko od celinske Afrike, tukaj nevarnih kužnih boleznih sploh ne poznajo. Tako se turistom za obisk teh otokov ni treba predhodno preventivno cepiti. Sploh pa Zelenortske otoke po kakovosti izobraževanja, zdravstvene oskrbe in življenja uvrščajo na četrto mesto med vsemi državami v Afriki.

Domačini ne čutijo nobene navezanosti na materialne dobrine, ker so že stoletja nava-

Kamorkoli pogledaš, povsod kamen: cesta vodi do ugaslega vulkana

Lagodno popoldne na plaži mesteca Sal Rei (Boavista)

Dekličin obraz odseva zelenortsko umirjenost.

40 ← potrebne elektrike za razsoljevanje morske vode. S tem procesom pridobijo pitno vodo (ki je za nas, razvajene Evropejce, dokaj neokusna) in jo polnijo v večlitrske plastenke. Slednje lahko kupijo v vseh trgovinah. Ker pa ima takšna voda zelo malo

mineralov, je potrebno pomanjkanje mineralov v pitni vodi nadomestiti z minerali v hrani. Tipično vsakodnevno prehrano domačinov tvorijo poleg hrane, ki jim jo nudi bogato morje, tudi riž, koruza, stročnice, včasih krompir in druga zelenjava. Vso

zelenjavo prideljujejo na plodnejših otokih in jo potem razvozi-
jo po ostalih. ●

(Nadaljevanje prihodnjič)

Ribiški čolni počivajo na plaži po vrnitvi s širnega Atlantika

O čenčah

(Poljudnoznanstvena razprava)

S. P.

Ko nam je mati Narava dodelila dar govora, se ji ni niti sanjalo, kakšnega vraga je spustila z verige. Če bi nam istočasno vcepila tudi zdravo razsodnost o tem, kdaj je govor dobro in primerno uporabljati, bi še šlo; toda ustvarila nas je tako, da moremo zmeraj in ob vsaki priložnosti po mili volji vrteti jezik, pri čemer nas lahko ustavi ta kvečjemu odločnejši sogovornik ali vnetje glasilk. Ko pa je daru govora primaknila še bolj ali manj bogat besedni zaklad, je ustvarila naravnost idealne pogoje ne le za tehtne modrosti in prijetna kramljanja, marveč tudi za vse oblike neprimerne čeljustanja (ki je seveda neprimerno le tedaj, ko v naši odsotnosti teče beseda o naših napakah) in prerekanja.

Toda ker imajo vse slabe stvari tudi svojo dobro plat, je tudi na seznamu neprimerne govorenja posebna besedna zvrst, ki ima sproščujoč učinek na udeležence pogovora, obenem pa je lahko tudi družbenopolitično koristna. V mislih imam čenčo.

Čenča je križanec med verodostojno informacijo in obrekovanjem. Težko bi ji pripisovali zlonamernost, saj gre večinoma za golo poročanje o dejanskem stanju, pri čemer je treba priznati, da oseba, ki čenči daje vsebinsko, običajno ne da svojega pristanka za poročanje. Čenča je skoraj zmeraj tudi duhovita, včasih že kar šaljiva. Istočasno je produkt pozornega opazovanja in tenkega poslušanja, kar pomeni, da raztresena oseba, ki se briga

bolj zase kot za to, kaj počnejo drugi ljudje, ni sposobna ustvariti niti najbolj drobne in nezahtevne čenče; ima pa vse pogoje, da postane njen protagonist, saj ne opazi, da jo okolica pozorno spremlja na vsakem koraku.

Zgodovina nas uči, da so bile čenče nemalokrat odločilnega pomena v politiki in gospodarstvu. Kralji in drugi mogočnejši so se radi preoblekli v navadne ljudi in šli med ljudstvo, da so po krčmah in ulicah prisluškovali, o čem govorijo njihovi podložniki. Pri tem so ponavadi izvedeli o stanju v državi precej več kot od svojih ministrov in vazalov. Francoski kralj Ludovik XI., na primer, se je najbolj zanesel na besede in mnenja svojega osebne brivca, ki je natanko vedel, kaj se dogaja tako med dvornim plemstvom kot med preprostim ljudstvom. Tudi za vlado nekdanje Jugoslavije je bilo znano, da se je več zakonskih ukrepov in spre-

"Zobati moraš, ne grabiti s kremplji! Saj nisi politik!"

memb rodilo v točilnicah in v sumljivih hotelskih sobah kot v ministrskih kabinetih.

Dandanes se znani politiki in gospodarstveniki veliko pojavljajo v javnosti, zato bi težko prešli neopaženi, pa naj se še tako slabo oblečejo; slabo oblečeni bi kvečjemu sprožili plaz čenč o neznanih vzrokih za tako zanikrnost (med katerimi sta dolgo prikrivani alkoholizem, finančni polom in izsiljevanje istospolnih ljubimcev še posebno v čisljih). Toda tisti, ki so pametni in ki so se od zgodovine kaj naučili, poskrbijo, da tu in tam pride do njih kakšna ljudska čenča o raznih kandidatih za določena mesta in dela; kajti noben delodajalec ne pozna svojih bodočih ali sedanjih uslužbencev tako dobro in do obisti, kot jih poznajo ostali uslužbenci!

Čenča na delovnem mestu je torej koristna iz dveh razlogov:

1. zaposlenim, ki jo obravnavajo, prinese obilico sproščujočega kratkočasnja, obenem pa jim vceplja občutek za skupinsko delo;
2. če pride na ušesa katerega od nadrejenih, je to lahko pomemben prispevek k urejanju medsebojnih in drugih odnosov, zlasti še, če je predmet čenče nadrejeni sam in če pri tem izve tudi za avtorja čenče.

Pa še nečesa ne smemo pozabiti: vse od prvih časov človeške zgodovine pa do danes so ljudje govorili o tistih, katerih ni bilo poleg! Starih, dobrih običajev naših pradedov pa ne gre lahkomišelnost zametavati. ●

Izjave

S.P.

Ne morem se znebiti občutka, da ima beseda LOP nekaj skupnega z glagolom lopniti.

(Pepi)

Vem, da ne smem žvižgati med delom, gospod šef! Zato pa sem zdajle samo žvižgal, častna beseda!

(Ivanček)

Ne razumem vas, gospod šef! Včeraj ste mi rekli, da ne smem dremati na delovnem mestu, danes, ko dremam v garderobi, vam pa spet ni prav!

(Bubi)

Avtomatizacija je pojav, pri katerem je v proizvodnji vse manj zaposlenih, v pisarnah pa vse več.

(Tinca)

Kako doseči ravnovesje med starejšim zaposlenim, ki ima dolgoletne delovne izkušnje, nima pa zahtevane formalne izobrazbe, ter mladim zaposlenim, ki ima formalno izobrazbo, nima pa izkušenj? Dodelite jima šefa, ki nima ne primerne izobrazbe ne delovnih izkušenj! ●

(Vitko)

Rešitev nagradne uganke

V uredništvo NG je prispelo 9 rešitev za uganko o istrskih govorih iz aprilske številke NG. Prejeli nismo nobene pravilne rešitve v celoti, zato smo se odločile, da izžrebamo nagrajenca med tistimi, ki so imeli le po eno napako.

Največkrat se je pojavila napaka pri besedi ŠKAFA, kar pomeni POMIVALNO KORITO. 6 čudovitih "čikarc" prejme BOJAN OGRIN iz PC Zlato polje. Čestitamo!

Pupe iz OE Kadri

Pravilna rešitev uganke:

1. ŽBRUFADOR (ŽLAFADOR)	ZALIVALNIK
2. PIKERIN	OBEŠALNIK
3. GLAŽ	KOZAREC
4. KACIJOLA	ZAJEMALKA
5. MEŠKOLA (MEŠTOLO)	KUHALNICA
6. TEČA	PONEV, KOZICA
7. PIRON	VILICA
8. TERINA	SKLEDA
9. KAREGA	STOL
10. KULTRINA	ZAVESA
11. ČENTRIN	PRTIČEK
12. ŠTRAMAC	VZMETNICA
13. KUŠIN	VZGLAVNIK
14. PIJAT	KROŽNIK
15. ŠPAKER	ŠTEDILNIK
16. FRIŽIDER	HLADILNIK
17. ŠPINA	PIPA
18. ŠKAFA	POMIVALNO KORITO
19. LAVANDIN	UMIVALNIK
20. ČAPIN	ŠČIPALKA
21. ARMARON	OMARA
22. ŠTRACA	KRPA
23. TOVAJA	PRT
24. ŠKODELA	ŠALICA, SKODELICA
25. LAMPADINA	ŽARNICA
26. ŠKOVACERA	SMETIŠNICA
27. PUNJAVA	PREGRINJALO, ODEJA, DEKA
28. KAŠETIN	PREDAL
29. ČEŠOJ	GLAVNIK
30. ŠPEGOJ	OGLEDALO
31. ŠUGAMAN	BRISAČA
32. ŠKORE	ŠKARJE
33. ŠKOVACE	SMETI
34. ŠTANJAK	VEDRO
35. LAMPIJON	LESTENEC, LUČ, SVETILKA
36. TAKVIN	DENARNICA
37. ŠOLDI	DENAR ●

Nagradna križaka št. 5

					PRIJAVA ZA POME-TANJE	RIMSKA 1001	SLOV. SLIKAR ZAHARIAS	VODNI "KROJAC"	GENERALNI SEKRETAR OZN (KOFI)
				SESTAVIL: JOZE BORKO	SL. POLITIK KUČAN VSTOPNICA				
				KAREL ERBEN		LUKA V IZRAELU OSEBA TIZ VI-SOS. KRONIKE			
				DEČEK S SVETILKO V 1001 NOČI DARILO					
									
	OKRASNA RASTLINA, REPASTI ŠČIR, PREBIVALKA SOSEDNJE DRŽAVE	PRELAZ NA VELEBITU	NADZEMNI DEL REPE MOLIBDEN			ANA ROJE REKA NA S. TAJSKE			POLETI ELAN
							GOTOVAC VLADE ČAPKOVA DRAMA		
SLOV. PISATELJ MIKELN				LITUJ	AM. SKLAD. COPLAND. POLIAMID-NO VLAKNO				
OČE			MULJ NA DNU JEZERA IGRALEC BAN			SL. FILOZOF (ANDREJ) RIJAVOLASKA			
AROMATIČ-NA SNOV V VANILJEVCU					KEMIJSKI ELEMENT GR. BOGIN-JA NESREČE				
KRATICA ZA ELEMENT		VALJEVO VINSKI KAMEN		RIM. CESAR (MARK) APETIT			BARIJ HITER FR. PLES		
ZDRAVILO ZA ZDRAV-LIENJE RAKA									
JAKOB ALJAZ MAJHEN, SKODLJIV GLODALEC			RIBJA JAJČECA	ROMUNSKO ŽEN. IME ELEMENT NAD STEDILNIKOM					
SL. NAROD-NI HEROJ (MIHA)					BISTVO V FILOZOFEJI 3. IN 5. VOKAL				SRBSKA IGRALKA (EVA)
INDIGO				TENKA MOR-SKA ŽIVAL ALUMINIJ					
OPORNI VAROVALNI ZID BREŽINA					TRIK, PREVARA				
 POVRŠINA OBMOČJE					 LATIN. IME ZA JANEZ				

43

Število prispelih rešitev: 57. Tričlansko komisijo so sestavljali: Darja Del Fabro, Barbara Rogelja in Mateja Bržan. 1. nagrado - 5.000 SIT - prejme **Franka Bonifacio**, Računovodstvo; 2. nagrado - 4.000 SIT - prejme **Silvana Trento**, Računovodstvo; 3. nagrado - 3.000 SIT - prejme **Marjetka Čebulj**, Tržaška 5, 6310 Izola. Nagrajencem čestitamo, glede realizacije nagrad pa pokličite gospo Marijo Mekš tel. 05/66 31 995- vzorčno skladišče, da vam bo pripravila paket Droginih izdelkov po vaši izbiri. Rešitve objavljene križanke pošljite do četrta 12. junija, na naslov: Droga d.d., Marketing, Industrijska 21, 6310 Izola. Reševalce naprošamo, da na kuverto pripišejo "Za nagradno križanko št. 5".

Rešitev križanke številka 4:
Geslo: Začimbe pika na i

naš glas

*Droga Portorož, Živilska industrija
d. d., Industrijska cesta 21,
6310 Izola, Slovenija.*

*Predsednica uredniškega odbora: Vesna
Čuber, glavna in odgovorna urednica:
Majda Vlačič, uredniki: Sonja Požar,
Manuela Ferenčič Meden, Gregor Moljk,
Silvia Benčič, Lilijana Hrvatini, Vasja Rebec,
Gregor Rustja, oblikovanje: Armando Tul.
Tisk tiskarna VeK Koper. Naklada 1400
izvodov. Glasilo dobijo zaposleni v Skupini
Droga brezplačno. Tiskano na okolju
prjaznem papirju.*

- ♦ Vivo d.o.o., Prečna 4, 1000 Ljubljana.*
- ♦ Droga d. o. o., Istarska 22, 52460 Buje,
Hrvatska. ♦ Lasago d.o.o. Buje, Digtrońska
33, 52460 Buje. ♦ Droga d. o. o., Zmaja od
Bosne 14 c/2, 71000 Sarajevo, Bosna i
Hercegovina. ♦ Konzum d.d., Halllovići 4,
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina ♦
Дрога г. о. о., ул Антон Попов бр. 3,
1000 Скопје, Македонија.*
- ♦ Droga Prishtinë, Rr. Hekurudbës p. n.,
Prishtinë, Kosovë. ♦ Droga d. o. o.
Beograd, Milentija Popovića br. 9, 11000
Beograd, Jugoslavija. ♦ Droga Livsmedel
AB, Vagnmakaregatan 14, 415 07
Göteborg, Sverige. ♦ Агро-Имнекс Дрога
Порторож г. о. о. е. д., Улица Скупни бр.
37, 1000 Скопје, Македонија. ♦
Sandri S. p. A., Via Madonnetta 7/a,
Nervesa della Battaglia, Treviso, Italia ♦*